

Handelshøyskolen BI i Oslo

MAN 31772

Masteroppgave i sikkerhetsledelse og kulturforståelse

Prosjektoppgave

Internasjonal terrorisme - Virker det for ISIL?

Navn: Eirik Wabakken Hognestad,
Ivar Hildre Ulvund

Utlevering: 29.08.2016 09.00

Innlevering: 20.06.2017 12.00

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	i
Sammendrag	iv
1. Innledning	1
1.1 Oppgavens oppbygning	2
1.2 Avgrensninger	3
1.3 Kilder.....	3
2 Metode, litteratur og teoretisk rammeverk	4
2.1 Terrorisme som strategisk virkemiddel	6
ISILs opprettelse og utvikling.....	6
Strategi	9
Terrorismens årsaksforklaringer og målsetninger	10
2.2 ISILs terroroperasjoner i Europa	12
2.3 Terrorismens effekt	14
Terrorisme som kommunikasjon	14
Kontra-terror teori	15
3 Analyse av ISILs strategi	16
Det nære og det fjerne fiendebildet - to ulike strategier for samme mål.....	16
Syv steg til seier	17
Al-Bagdadhi's tale	19
ISILs strategiske målsetninger	20
1. Polarisering av muslimske samfunn.....	21
2. Etablere jihadistisk hierarki	22
3. Styrte sittende styresmakter i muslimske land.	23
4. Polarisere vestlige og muslimske samfunn.....	23
5. Redusere Vestens innflytelse i ISILs kjerneområder.	25
6. Ekspansjon av kalifatet.....	25
Delkonklusjon:	26
4 Analyse av ISILs terrorkampanje i Europa	28
ISILs sorte flagg over Europa - Terrorisme knyttet til ISIL	28

Amn al-Kharji & Paris angrepet 13 november 2015	34
Virtuel planners & French church plot	38
Delkonklusjon:	39
5 Analyse av Europas respons og effekt	40
Statens dilemma; Kontraterror innenfor nasjonens grenser	45
Preventiv bekjempelse av trusselen; Europas utenrikspolitiske reaksjoner.....	49
Delkonklusjon:	51
6 Oppsummering og konklusjon.....	52
Referanser	55
Litteratur:	55
Media artikler:	60
Uttalelser og taler:	63
Vedlegg 1.....	63
Datsett Terror plots Europa	63
Vedlegg 2.....	63
Central players in ISILs European operations.....	63
Amn al-Kharji (Enmi).....	65
Amn al-Kharji leadership in Syria.....	65
Abu Mohammed al-Adnani: (Dead)	65
Haji Bakr (aka Samir Abd Muhammad al-Khlifawi) (Dead).....	65
Abu Sulayman al-Faransi: (Aka: Abdelilah Himich)	66
Salim Benghalem: (Aka; Abu Mohamed al-Faransi).....	66
Fabien Clain:.....	67
Abu Ahmad:	68
Dniel Mahi: (Aka: Abu Idriss. codename: Padre)	68
Abu Us- ama al-Madani.....	69
Amn al-Kharji Europe cell	69
Abdelhamid Abaaoud: (Aka Abu Umar al-Baljiki)(Dead).....	69
Najim Laachraoui: (Aka; Soufiane Kayal Aka; Abou Idriss) (Dead)	70
Mohamed Belkaïd (Aka: Samir Bouzid) (dead)	71
Salah Abdeslam: (Arrested).....	72
Mohamed Abrini: (Arrested).....	72

Redouane S. (SNU) (Arrested).....	73
Virtual Planners	73
Rachid Kassim:	73
Abu Issa al-Amriki: (Dead).....	74
Europe based Recruiters	74
Khalid Zerkani: (Arrested)	74

Sammendrag

I 2014 var verden vitne til et fase skifte i ISILs strategi hvor organisasjonen beveget seg fra et regionalt fokus og en kamp om terreng i Irak og Syria, til også å inkludere bruk av internasjonal terrorisme. Denne oppgaven søker å belyse hva ISIL ønsker å oppnå med internasjonal terrorisme, på hvilken måte ISIL evner å gjennomføre en strategisk terrorkampanje i Europa, samt hvilken effekt denne terrorkampanjen har fått på ISILs strategiske mål. Oppgaven argumenterer for at ISILs overordnede strategiske mål er å etablere et verdensomspennende muslimsk kalifat ledet av ISIL, basert på ISIL's ideologi. For å oppnå dette har de ulike strategiske delmål som de søker å oppnå med ulike virkemidler, inkludert internasjonal terrorisme, i nåværende tidsperiode. Felles for målsetningene er ISILs ønske om å polarisere verden inn i to grupperinger; *“the forces of faith and the forces of atheism”* i den hensikt å mobilisere støttespillere og sette rammene for en sekterisk kamp mellom seg selv og alle andre som ikke underordner seg ISILs ideologi. I forhold til terrorisme i Europa har ISIL tre prinsipielt forskjellige tilnærminger til å gjøre dette. De benytter inspirerte, fjernstyrte og sentralledede - angrep som alle er forankret i ISILs strategi. Gjennom disse forskjellige taktiske tilnærmingene har de klart å utfordre Europeiske sikkerhetsorganisasjoner i stor nok grad til at de har evnet å gjennomføre en rekke vellykkede angrep i hjerte av Europa, og økningen i angrep er tredoblet i perioden fra 2013 til 2016. Disse vellykkede operasjonene har materialisert seg i en respons fra Europa og den europeiske befolkning, og det er denne responsen ISIL søker å utnytte til strategisk gevinst. Responsen har dog materialisert seg både positivt og negativt for ISILs strategiske mål. ISIL har mistet store deler av de terrenget de holdt i Irak og Syria, tilveksten av fremmedkrigere er redusert og polariseringen treffer kun en liten del av både det vestlige og muslimske samfunnet. Det kan derfor tyde på at ISILs strategiske målsetning med terror i Europa undergraver deres strategiske mål til tross for at ISIL evner å kommunisere et polariserende budskap som er forankret i deres strategi.

1. Innledning

Terrorisme kan beskrives som en voldelig metode for å oppnå politisk endring eller andre politiske målsetninger. De spesifikke målene kan være mange og metoden har gjennom historien blitt brukt av en rekke organisasjoner med varierende ideologisk tilhørighet. David Rapoport beskriver terrorismens historie gjennom fire bølger ”four waves of terrorism” der den siste og nåværende bølgen er religiøs terrorisme (Rapoport 2012). Den mest fremtredende religionen i dagens terrorbilde er Islam, og siden 2014 har den islamske terrororganisasjonen Islamic State of Iraq and Levant (ISIL) markert seg på den internasjonale arenaen gjennom å utføre spektakulære angrep med en meget høy dødsrate mot vestlige mål. Vesten opplever religiøs terrorisme som et inferno av vold og menneskelig ondskap, og terroristene skyr tilsynelatende ingen midler for å påføre andre mennesker ekstrem smerte, frykt og død. Men er det slik at ISIL gjennomfører sine terrororganisasjoner *kun* i den hensikt å påføre mennesker med en annen religion og ideologi et inferno av vold? Denne påstanden gir muligens mening dersom man kun ser saken gjennom vestlige tabloide media, men dette gir ikke et tilstrekkelig nyansert bilde. For å forstå terror som fenomen må man også ha et ønske om å forstå hvorfor terrorisme benyttes, og om terrorisme er et egnet virkemiddel for å oppnå strategiske målsetninger og politiske endringer. Dersom vi erkjenner at terrorisme er en voldelig metode for å oppnå politisk endring, så er altså voldshandlingene et middel for å oppnå et eller flere strategiske mål. Kan man dermed, dersom man evner å se verden gjennom terroristenes egne kulturelle briller, hevde at målet helliger middelet? Altså om bruken av vold kan forsvares dersom man ved bruk av dette middelet oppnår sine strategiske målsetninger. Den bakenforliggende motivasjonen i denne oppgaven er; *virker internasjonal terrorisme?* I et forsøk på å svare på deler av dette brytes spørsmålet opp til følgende problemstilling:

Hvordan påvirker ISILs bruk av internasjonal terrorisme i Europa oppnåelsen av organisasjonens strategiske målsetninger?

1.1 Oppgavens oppbygning

Denne oppgaven består av fire deler. Den første delen er en innledning der problemstilling, avgrensninger og kilder presenteres. Deretter kommer en metode, litteratur og teori del som beskriver den metodiske tilnærmingen og litteraturen studien bygger på. Så kommer analysedelen der forskningsspørsmålene søkes besvart. Oppgaven avsluttes i siste del med en konklusjon som besvarer problemstillingen.

Forskningsspørsmål:

1. *I hvilken grad er internasjonal terrorisme i Europa viktig for ISILs strategi?*
2. *I hvor stor grad og på hvilken måte har ISIL klart å gjennomføre en strategisk terrorkampanje i Europa?*
3. *I hvilken grad har målgruppens respons påvirket ISILs strategiske målsetninger?*

I forhold til forskningsspørsmålene og teorien lagt til grunn for oppgaven er det utledet hypoteser som kan testes. Disse vil fremkomme i teorikapittelet under hver av de teoriene de er utledet fra.

Problemstillingen besvares ved å etablere en forklarende sekvens.

Forskningsspørsmålene er byggesteinene for denne sekvensen der studien først ser på ISILs strategi og ut fra dette søker å identifisere organisasjonens strategiske delmål og hva ISIL ønsker å oppnå gjennom internasjonal terrorisme. Dette vil være oppgavens avhengige variabel. Deretter vil de uavhengige variablene som påvirker ISILs mulige oppnåelse av sine strategiske mål bli analysert. De uavhengige variablene som er identifisert er: 1) *Europeiske staters respons på terrorangrepene internt (innenriks) og eksternt (utenriks)*, 2) *Den europeiske befolkningens respons på terrorangrepene* 3) *Europeiske muslimers respons på terrorangrepene* og 4) *Potensielle støttespilleres respons på terrorangrepene*.

Responsen fra de forskjellige målgruppen blir påvirket av andre faktorer igjen, disse er identifisert til å være: 1) *Antall terrorangrep eller "angrepstetthet"* (sier noe om ISIL's evne og vilje), 2) *Antall drepte og sårede i terrorangrep* (sier noe om ISIL's evne og vilje), 3) *Fysiske mål for angrep og dets symbolverdi*, 4) *Hvem som står bak angrepene* og 5) *Europeiske staters evne til å forhindre terror*.

I forhold til de uavhengige variablene, vil alle islamistiske terrorangrep og terror plots som er utført eller planlagt i Europa i tidsperioden 2011 til 2016 bli systematisert og analysert (vedlegg 1). Ut fra denne analysen søker studien å identifisere hvilke terrorangrep og -planer ISIL faktisk har vært involvert i, samt i

hvor stor grad de har vært involvert i planleggingen og understøttelsen av disse. Dette vil si noe om evnen og viljen til å ramme Europa, samt om dette er en velfundert strategisk satsning fra ISILs ledelse. Når en forståelse for ISILs faktiske involvering og prioritering i denne kampanjen er etablert er det mulig å si noe om ISILs evne til å påvirke de Europeiske stater og deres befolkning. Deretter søker studien å identifisere hvilken effekt denne terrorkampanjen har hatt på de europeiske statene og deres befolkning. Denne effekten på målgruppene har trolig resultert i en form for respons eller handlinger fra stat og befolkning. Når en forståelse for hva staten og befolkningen har gjort som resultat av å bli utsatt for en omfattende terrorkampanje er det mulig å analysere hvordan disse handlingene har påvirket ISILs oppnåelse av sine strategiske målsetninger, og dermed kunne konkludere med hvordan ISILs terrorkampanje i Europa har påvirket terrororganisasjonens oppnåelse av sine strategiske mål.

1.2 Avgrensninger

Som problemstillingen indikerer ser studien på den internasjonale terrorismen som ISIL benytter i Europa for å nå sine strategiske målsetninger. Fokus vil ligge på ISILs overordnede strategi og de kollektive strategiske målsetningene ISIL ønsker å oppnå, og ikke de individuelle målene som søkes oppnådd ved bruk av terror. Videre er oppgaven begrenset til internasjonale terroroperasjoner gjennomført i Europa, og vil følgelig ikke ta høyde for ISILs terroroperasjoner gjennomført i USA, Asia eller Afrika. Videre er det en naturlig avgrensning i tid da terrorangrep gjennomført i Europa av ISIL eller ISIL tilknyttet personell har en naturlig avgrensning til de senere år. Datasettet som er etablert for denne studien vil derfor ta for seg terrorisme i Europa i tidsperioden 2011 til 2016 (vedlegg 1).

1.3 Kilder

Kilder som kan understøtte denne studien kan grovt sett deles inn i fem undergrupper. Den første er media publikasjoner som omhandler terrorisme i Europa. Den andre er uttalelser og publikasjoner fra ISILs ledelse og propagandabyrå. Den tredje er offentlige uttalelser og dokumenter fra statene, slik som rettsdokumenter, regjeringsdokumenter og overnasjonale resolusjoner og lignende. Den fjerde er akademiske publikasjoner og en femte er data fra befolkningsundersøkelser og lignende. Dette vil gi oss et bredt grunnlag som vi

kan bearbeide, systematisere og analyser. Denne data rikdommen gir oss grunnlag for å se faktorene fra flere vinkler noe som vil kunne øke både reliabiliteten og validiteten. På den andre siden arbeider vi med en terrorkampanje som er pågående og under utvikling i skrivende stund, noe som gir oss noen utfordringer opp mot tilgang på data spesielt opp mot de hendelsene som er nærmest i tid. Erfaring viser at full tilgang til informasjon om terrorhendelser først er tilgjengelig flere år etter hendelsen. Dette vil kunne føre til store hull i empirien, motstridene og upålitelig informasjon. Ut fra det kilde tilfanget som er tilgjengelig faller det naturlig å basere store deler av dataen på dokumentanalyse. Den delen av studien som ser på ISILs strategiske målsetninger har tatt utgangspunkt i en analyse av akademiske publikasjoner samt uttalelser og publikasjoner av ISILs ledelse. Denne kombinasjonen gir flere vinklinger og vil trolig gi et reelt bilde av ISILs strategi. De delene som tar for seg ISILs terrorvirksomhet i Europa samt målgruppens respons baserer seg tungt på media publikasjoner, befolkningsundersøkelser i EU samt uttalelser fra statsledere og politikere. Bruk av media i terrorforskning har fordeler, men også ulemper. Media kan være påvirket av politisk bias og selektiv persepsjon. Samtidig har media historisk sett god aksess til terrorismen ettersom terrorister benytter media til å formidle sitt budskap. For å mitigere utfordringene ved bruk av media benyttes informasjon fra flere nyhetsbyråer og fra forskjellige nasjoner for å få et mest mulig nyansert bilde (se vedlegg 2).

2 Metode, litteratur og teoretisk rammeverk

Denne studien er en teoretisk fortolkende studie, der det tas utgangspunkt i et enkelt tilfelle som er representativt for en type fenomen som det eksisterer tidligere forskning på. Det benyttes så eksisterende teorier for å avgrense, tolke og forklare fenomenet (Andersen 2013:70). Studien baserer seg på en kvalitativ, deduktiv tilnærming, den beveger seg fra det generelle mot det konkrete for å se på elementer i empirien som understøtter eller undergraver problemstillingen. Dermed er det nødvendig å ha noen teoretiske rammeverk å bygge studien på. Når det kommer til teorier relatert til terrorisme er det viktig å være klar over at det ikke eksisterer en generell teori for terrorisme. Til dette er temaet for kompleks og det eksisterer en rekke typer terrorisme som er grunnleggende forskjellig, noe

som skaper store utfordringer i forhold til å utvikle en generell teori (McAllister et. al. 2013). En felles anerkjent definisjon finnes ikke, men det er nødvendig å legge en definisjon til grunn for studien. Denne studien tar derfor utgangspunkt i *The revised academic consensus definition of terrorism* (Rev. ACDT 2011) som består av en hoved definisjon (beskrevet i kursiv under), samt elleve underpunkter som forklarer sentrale deler av fenomenet.

”Terrorism refers on the one hand to a doctrine about the presumed effectiveness of a special form of tactic of fear-generating, coercive political violence and, on the other hand, to a conspiratorial practice of calculated, demonstrative, direct violent action without legal or moral restraints, targeting mainly civilians and non-combatants, performed for its propagandistic and psychological effects on various audiences and conflict parties.” (Schmid 2013:86).

Denne definisjonen inneholder alle de sentrale aspektene ved terrorisme, der vi ser at terrorisme er bruk av vold primært mot ikke-stridende i den hensikt å skape frykt og påvirke i den hensikt å fremme politiske mål. For denne oppgaven er det lagt en inkluderende definisjon til grunn for beskrivelse av en terrororganisasjon/terrorgruppe; *en terrorgruppe er en subnasjonal politisk organisasjon som benytter terrorisme* (Philips 2015:237), ettersom ISIL som nevnt kan ses som mer enn en terrororganisasjon og at de har en tendens til å endre form ut fra hvilken påvirkning de blir påført. Videre benyttes Ellis (2016) sine klassifiseringer av type angrep for å skille terrorangrep utført av enkeltpersoner. Disse er delt inn i tre kategorier: **Inspired lone-actor terrorist:** *individual attacker, inspired by IS propaganda and messaging, but receiving no personal direction or instruction from the group.* **Remotely directed and facilitated single-actor terrorist:** *individual attacker, receiving both remote direction and remotely orchestrated logistical support from the IS; the local logistics network remains somewhat detached from the attacker and therefore insulated in case of arrest.* Og **Remotely directed single-actor terrorist:** *individual attacker, receiving remote direction and personal instruction from IS* (Ellis 2016:43,44).

Så tilbake til teori utfordringen. Som nevnt finnes det ikke en generell teori, derimot er det utviklet en rekke teorier som omfatter enkelte fenomener innen terrorisme. Denne studien søker å se på terrorisme som et strategisk virkemiddel, effekten av terrorisme og hvordan denne effekten påvirker terrororganisasjonens

oppnåelse av strategiske mål, noe som gir retning på hvilken teori som legges til grunn i oppgaven. Litteraturkapittelet er delt inn i tre teorideler, hvor hver del redegjør for teoriene og den litteraturen som understøtter hvert av de tre forskningsspørsmålene. Første teoridel tar for seg teorier og litteratur som kan belyse strategi, terrorisme som strategisk virkemiddel samt ISIL utvikling som organisasjon og deres strategi. Innen teorien om strategi baserer studien seg på Sverre Diesen. I forhold til terrorisme som strategisk virkemiddel, og hvilke målsetninger terroristene søker å oppnå, har hovedsakelig Martha Crenshaw, Tom Parker, Max Abrahms, Louise Richardson og Nikolai Sitter blitt benyttet. For å avdekke sentrale forhold med ISIL som organisasjon er hovedkildene Daniel Byman, Brian H. Fishman og Charles R. Lister. Andre del tar for seg litteratur som belyser ISILs operasjoner i Europa, og denne litteraturen skal understøtte en empirisk analyse av ISILs operasjoner i Europa og tar utgangspunkt i forskning gjennomført av Petter Nesser, Thomas Hegghammer, Anne Stenersen og Emilie Oftedal. Siste del av teorien skal bidra til å forklare effekten av terrorisme på målgruppene og deres respons som følge av å bli påvirket av terrorisme. Litteraturen som er lagt til grunn for denne delen er terrorisme som kommunikasjon og kontra terror teori, de sentrale forfatterne som er benyttet i så måte er Schmid, Crenshaw og Abrahms.

2.1 Terrorisme som strategisk virkemiddel

ISILs opprettelse og utvikling

I den hensikt å sette rammene for å forstå sammenhengen mellom teorier innen terrorisme og ISIL, vil vi starte dette kapittelet med å redegjøre for ISILs utvikling. ISILs opphav kan knyttes tilbake til 1999, da det som regnes som ISILs gudfar og opphavsmann, Abu Musad al Zarqawi ble satt fri fra fengsel i Jordan. Al Zarqawi dro kort tid etter frigivelsen til Afghanistan, og med støtte fra AQ etablerte han en treningsleir og en terrororganisasjon som utviklet seg til den vi nå kjenner som Jama'at al Tawhid wa' al-Jihad (JTWJ). JTWJ viste seg raskt som en handlekraftig terrororganisasjon og ble en ettertraktet forbundsfelle med AQ. Etter 9/11 og USAs innmarsj i Afghanistan ble JTWJ og al-Zarqawi tvunget til å flykte, men på lik linje med mange av Afghanistan veteranene re-lokaliserte han seg til de nordre deler av Irak under beskyttelse av Ansar al-Islam, en organisasjon tidligere ledet av Mullah Krekar, jihadistene som har hatt politisk asyl i Norge

siden 1991 (Sitter 2017a:230). Da USA invaderte Irak i 2003 opphold al-Zarqawi seg fremdeles i de kurdiske områdene i nord-Irak, men operasjonsområdet var langt større enn den kurdiske fjellheimen. JTWJ gjennomførte før året var omme tre signifikante terroroperasjoner: en mot Jordans ambassade i Bagdad, et mot United States Agency for International Development (USAID) i Irak og et mot Shi'ite Iman Ali Mosque i Najaf. Totalt var 134 personer døde, inkludert USAs spesialutsending til Irak og den religiøse lederen for Iraks Supreme Council of Islamic revolution in Iraq (SCIRI) (Lister 2015, Fishman 2016). Angrepene viser tydelig med hvilket omfang og ulike målgrupper al Zarqawi mente var legitime mål. Hverken vestlige eller muslimer som ikke støttet al Zarqawis tolkning av islam skulle spares. Gjennom angrepene viste al Zarqawi sitt todelte mål - undergrave okkupasjonsstyrkene og nøre opp til en sekterisk konflikt mellom Sunni og Shia muslimene (Lister 2015:8).

I 2004 sverget al Zarqawi og JTWJ troskap til AQ og Osama Bin Laden (Sitter 2017a:231). JTWJ ble dermed transformert til al-Qaeda i Irak (AQI). Forholdet mellom AQ sentrale lederskap og AQI var likevel problematisk helt fra starten. AQI sto for en brutalitet og sekterisk tilnærming til shiamuslimene som AQ sentralt mente ikke understøttet deres strategiske målsetning. I tillegg representerte al Zarqawi og Bin Laden to forskjellige ledelsesfilosofier, og deres personlige forhold var anstrengt (Friedland 2014). Men til tross for uenighetene, var AQI et effektivt verktøy mot starten på et islamsk kalifat for AQ.

Organisasjonen rekrutterte sunnimuslimer som var fratatt makt, ressurser og ære etter Saddams fall og vokste i størrelse og omfavnet også fem andre store terroristorganisasjoner i Irak i løpet av januar 2006 under parolen av Majlis Shura al-Mujadideen (MSM). MSM hadde til intensjon å samle og koordinere jihad i Irak og gav AQI en betydelig økning av styrke. Man skulle kanskje tro at styrken avtok da al Zarqawi og AQI religiøse leder ble drept i et amerikansk droneangrep i juni 2006, men allerede fem dager etter var en ny leder innsatt, og etter ytterligere fire måneder transformerte AQI seg nok en gang og etablerte The Islamic State in Iraq (ISI) med en komplett skyggeregjering (Lister 2015:10-11). Starten på bruddet med AQ hadde begynt. Men det hadde også en evolusjon hvor en opprørsgruppe transformerte seg til militær-politisk aktør som hevdet autoritet over et geografisk område (Ibid 2015:11). Starten for ISI var problematisk. Lokale militser med støtte fra USAs militære kapabiliteter og counter-insurgency

doktrine i Irak medførte signifikante tap for ISI i perioden 2007 til 2009. Men ISI var ikke utryddet. I sin vanskeligste periode hadde de gått fra å implementere en skyggestruktur i samfunnet til å gå tilbake til en opprørsgruppering som drev terror. Grupperingens gjenoppstandelse startet naturlig nok med USAs utmarsj fra Irak. Irakiske sikkerhetsstyrkers kapabiliteter ble redusert i takt med ISIs styrkede selvsikkerhet og rekruttering. ISI endret fokus og etablerte sitt hovedkvarter i Mosul, og styrket propaganda-maskineriet for den islamske stat. Rekrutteringen ble styrket og lederskapet ble stablet på beina igjen etter at 34 av 42 høytstående ledere hadde blitt drept på slutten av 2000-tallet (Ibid 2015:14-15). Abu Bakr al-Baghdadi ble innsatt som emir og leder av organisasjonen, og angrepene mot Bagdad, irakiske sikkerhetsstyrker og Shia muslimer ble intensivert.

I 2011 ekspanderte ISIL inn i Syria, og utnyttet raskt kaoset som var oppstått etter den arabiske våren og borgerkrigen som herjet landet. Organisasjonen hadde lenge benyttet Syria som transittland for å få fremmedkrigere inn til kampene i Irak, men tidspunktet var nå kommet for å etablere en egen front i det krigsherjede landet. Etableringen var dog ikke uproblematisk. Syria hadde sine egne jihadistgrupperinger, og Jabhat al-Nusra, en AQ affilert opprørs- og terrororganisasjon, var den største. Som i så mange kriger handler også krigen i Syria om makt og ressurser, og ISIs leder al-Baghdadi så på al-Nusra sin tilslutning, vekst og evne til å gjennomføre operasjoner som en trussel mot sin egen organisasjon og ambisjoner. I 2012 forsøkte han å kuppe al-Nusra som en underordnet avdeling i Syria, noe som raskt ble motsagt av al-Nusras ledelse som opprettholdt sin uavhengighet. ISI var uansett kommet for å bli i Syria, og ISI skiftet navn til *Islamic State in Iraq and al-Sham* (ISIS). Det ble dermed to konkurrerende jihadistiske opprørsbevegelser som dominerte den hellige krig i Syria, hvilket medførte at ISIS måtte kjempe en krig på to fronter. AQ på sin side anså begge grupperingene som sine egne underordnede og sendte en egen utsending som skulle koordinere og styre al-Nusra og ISISs operasjoner i Syria. Kaoset med interne kamper mellom ISIS, al-Nusra og andre mindre terrororganisasjoner var allerede gått for langt og meglingen fra AQ kom for sent. AQ hadde mistet kontroll over ISIS, og ISIS brøt dermed med AQ i februar 2014 (Ibid 2015:20).

Etter at ISIL okkuperte Mosul og proklamerte etableringen av en islamsk stat Iraks i 2014 startet nedgangen i ISILs territorielle kontroll. ISILs innhogg i

geografien og påvirkning på sikkerhetssituasjonen var blitt for stort til at ulike aktører i en geopolitisk sfære kunne sitte stille. Dette medførte at iransk shiamilitær styrket den irakiske hæren, Russland forsterket Assad regimet i Syria, Tyrkia prioriterte å få kontroll over egne grenser inn i konfliktområdet, USA og dets europeiske og regionale allierte intensiverte en luftkampanje mot ISIL, samt koalisjonen gjennomførte opplæring av kurdiske, irakiske og syriske opposisjonelle styrker. De ulike virkemidlene har hatt ulike effekter og dermed rammet ISIL på ulike måter, og enkelte av de vestlige virkemidlenes effekt skal vi drøfte senere i oppgaven. Men det var flere signifikante endringer som skjedde i 2014. Et varsel om at ISIL utvidet sitt operasjonsområde kom i september samme år da ISILs daværende talsperson Abu Mohammad al-Adnani, og leder for ISILs eksterne operasjoner, kalte på verdens muslimer, inkludert i vesten, til å gjennomføre terroristangrep mot fiender av islam. *”If you cannot find an IED or a gun, then find a disbelieving American, Frenchman, or one of their allies [and] smash his head with a rock, or slaughter him with a knife, or hit him with a car [...].”* (Fishman 2016:236). Signalet var ikke til å ta feil av; ISIL var ikke kun interessert i å bygge en islamsk stat i Irak og Levanten, men hadde også strategisk interesse i internasjonal terrorisme. Hva ISIL søker å oppnå med denne strategien er tema for neste kapittel, hvor vi skal redegjøre for teorien innen terrorismens målsetninger.

Strategi

Å finne ut av om ISIL forstår bruken av voldelige midler for å oppnå et eller flere politiske målsetninger er en del av problemstillingen for denne oppgaven, og vi vil derfor beskrive noen sentrale forhold tilknyttet strategi. Først, læren om strategi er i sin videste forstand læren om sammenhengen mellom mål og midler, men for å se essensen er det hensiktsmessig å bryte opp denne overordnede definisjonen. Det først Carl von Clausewitz som beskrev sammenhengen mellom militær makt og politisk mål slik vi erkjenner denne sammenhengen i dag. I boka «Om Krigen» beskriver han sammenhengen som *«Taktikk er utnyttelse av stridsmidlene for å vinne slaget, mens strategi er utnyttelsen av slaget for å vinne krigen»* (Diesen 2002:15). Clausewitz setter dermed fingeren på det sentrale i bruken av militær makt, nemlig å vinne krigen for å kunne realisere krigens politiske hensikt. Den britiske militærteoretikeren Basil Liddell-Hart utviklet definisjonen ytterligere da han i 1929 uttalte at strategi er *«kunsten å fordele og*

bruke militære midler på den måte som best fremmer statens politiske mål»

(Ibid:17) og vi ser her at Liddell-Hart ikke utelukker at militær makt kun benyttes i en krigssituasjon.

Den siste definisjonen vi velger å fremme tilhører den franske generalen André Beaufre som hevdet at «*Krig er den voldelige vekselvirkning mellom to motsatt rettede viljer, og strategi er denne vekselvirkningens kunst» (Ibid)*. Denne definisjonen imøtekommer erkjennelsen over at det er motstridende viljer tilknyttet strategien, og at strategien dermed ikke retter seg mot et livløst objekt, men en annen stat eller gruppering med en egen vilje. Dette kompliserer alle strategiske utfordringer ettersom motpartens strategi og handlinger påvirker ens egen mulighet til å oppnå egne strategiske målsetninger. I drøftingsdelen av oppgaven vil vi komme nærmere tilbake til dette ettersom det vil være avgjørende å se om de tiltakene som Vesten iverksetter mot ISIL reduserer eller styrker ISILs strategiske mål ved bruk av internasjonal terrorisme.

Terrorismens årsaksforklaringer og målsetninger

Marta Crenshaw hevder at for å forstå hvorfor terrorisme oppstår må vi skille de ulike faktorene som kan årsaksforklare terrorismens opphav, og Crenshaw skiller i hovedsak mellom forutsettende faktorer og faktorer som fremprovoserer terrorisme (Crenshaw 1981: 381). Forenklet kan vi si at det dermed går et skille ved forhold som utvikler seg over tid, og forhold som fremprovoserer terrorisme basert på spesifikke enkelthendelser. Videre kan vi se på to hovedbetingelser for at terrorisme, sett med terroristenes egne øyne, blir det eneste alternativet for en ønsket politisk endring eller påvirkning. Den første betingelsen er at det eksisterer en gruppering i et samfunn som føler seg urettmessig behandlet og diskriminert i samfunnets sosiale og styrende lag. Den andre betingelsen er at samfunnet ikke muliggjør politisk medbestemmelse, og at en gruppering av samfunnet dermed blir marginalisert i form av reell politisk eller sosial påvirkning (Ibid 1981:383). I sum gjør betingelsene terrorisme til det eneste mulighetsrommet for endring, og også en handling som er moralsk akseptert. Målet helliger dermed middelet (Ibid 1981:387).

Hvilken målsetninger ulike terroristorganisasjoner ønsker å oppnå er varierende, men noen fellestrekk finnes. Louise Richardson (2008) hevder at terroristers målsetninger kan kategoriseres i tre former for målsetninger; 1) hevn (*revenge*), 2)

oppmerksomhet og berømmelse (*renown*) og 3) reaksjon på deres handlinger (*reaction*) (Richardson 2008:77). Et interessant aspekt med Richardsons påstander er at hun hevder at terroristenes målsetninger er basert på et ønske om en oppreisning fra individuell eller kollektivistisk ydmykelse (Ibid:102). Hun beskriver dermed sammenhengen mellom den menneskelige natur som ligger i oss alle og hvordan en kollektivistisk tilnærming til målsetningene nærer enkeltmennesket ønske om hevn, berømmelse og en reaksjon på sine handlinger som vil føre til en respons som påvirker i en ønsket retning (Ibid:96). Teorien om å fremprovosere en reaksjon støttes av flere. I følge både Crenshaw (1981) og Tom Parker (2015) er en annen sentral målsetning med terrorisme ønsket om å fremprovosere en overreaksjon fra en regjering. Rasjonale for å gjøre dette er å provosere frem statlige handlinger som medfører ytterligere polarisering av samfunnet og på den måte undergrave statens selvhevdende legitimitet. Terroristenes kamp mot styresmaktene er dermed er legitim, noe som vil rekruttere støttespillere (Parker 2015). En annen fellesnevner for terrorhandlingene er at de ofte har til hensikt å forstyrre og undergrave et politisk maktsystem gjennom å angripe systemets evne til sikkerhet for samfunnet. Ved å gjøre dette demoraliseres og diskrediteres det offentlige styresettet, noe som har til hensikt å bane vei for et nytt maktsystem kontrollert av terroristene (Crenshaw:1981). Nicolai Sitter (2017b) oppsummerer hvilke målsetninger terroristorganisasjoner historisk sett har søkt å oppnå i fire målsetninger som har klare sammenhenger med ovennevnte teorier, men som tydeliggjør målet om polarisering og mobilisering av støttespillere noe mer eksplisitt;

- 1) Påvirkning/innflytelse (leverage): Målsettingen søkes oppnås gjennom handlinger som leder til en respons fra målgruppen terroristene søker å påvirke. Responsen leder til en effekt, og det er denne effekten terroristorganisasjonen ønsker at skal understøtte deres mål.
- 2) Polarisering (polarization): Målsettingen har til hensikt å øke spenningen mellom ulike samfunn, og/eller tydeliggjøring av et skille mellom ulike grupper mennesker eller samfunn.
- 3) Mobilisering av støttespillere (mobilization): Målsettingen har til hensikt å rekruttere nye medlemmer og skape legitimitet for sin sak internt i organisasjonen og blant sympatisører både regionalt og globalt.

4) Avstraffelse (retribution): Målsetningen har til hensikt å gjenopprette rettferdighet og ære gjennom å påføre hevn og straff mot en målgruppe terroristene føler har gjort dem eller samfunnet de representerer urett, samt avskrekking fra fremtidig involvering.

Dersom vi kombinerer teorien som er redegjort for med ISILs utvikling, ser vi at ISIL representerer flere fasetter enn “tradisjonelle” terrororganisasjoner, og kan forstås som en mellomting mellom en terroristorganisasjon, en opprørsgruppe og en proto-stat. Spørsmålet blir da om ISILs strategiske mål er annerledes enn andre terrororganisasjoner ettersom ISIL representerer noe mer, og noe annet.

Påvirkningen ISIL søker å fremprovosere kan potensielt være mer konfronterende og apokalyptisk enn basert på et mål om å muliggjøre en politisk endring i ISILs kjerneområder. Vi har derfor valgt følgende hypotese relatert til i hvilken grad er internasjonal terrorisme i Europa er viktig for ISILs strategi (forskningsspørsmål 1): *ISILs strategiske målsetning relatert til terrorisme i Europa er å fremprovosere en konfronterende respons fra Europas stater som leder til en sekterisk kamp mellom ISIL og vestlige samfunn. Den strategiske målsetningen søker derfor i større grad å øke polarisering av vestlige/muslimske samfunn og mobilisere støttespillere, enn å avskrekke vestlig intervensjon i ISILs kjerneområder og hevne urettmessighet påført ISIL av Vesten (hypotese 1).*

2.2 ISILs terroroperasjoner i Europa

For å se på ISILs bruk av internasjonal terrorisme i Europa, og ha grunnlag for å kunne svare på i hvor stor grad og på hvilken måte ISIL har klart å gjennomføre en strategisk terrorkampanje i Europa, bygges det videre på forskning gjennomført av Thomas Hegghammer og Petter Nesser (2015), Petter Nesser, Anne Stenersen og Emilie Oftedal (2016). Hegghammer og Nesser (2015) har utviklet et datasett og en typologi for å analysere sammenhengen mellom angrep i vesten og ISIL. Ut fra dette datasettet, samt ved å analysere uttalelser fra ISIL, har de sett på hvor stor terrortrussel ISIL er for vesten. Nesser, Stenersen og Oftedal (2016) har bygget videre på Hegghammer og Nessers forskning der de har utvidet tidsperioden og dermed inkludert angrep og plots fram til og med oktober 2016. De har derimot fokusert mer i retning av å se på om ISIL har endret terrorismen i Europa, noe de gjør ved å se på angrepene som er gjennomført i Europa, gjerningspersonen og deres nettverk, *modus operandi* og finansiering.

Hegghammer og Nessers datasett strekker seg fra 2011 til midten av 2015, datasettet er modifisert til å treffe denne studiens behov samt videreutviklet til også å dekke resten av 2015 og frem til oktober 2016 (se vedlegg 1). Det er tatt utgangspunkt i analyse av europeiske mediers dekning av angrep og plots i Europa, deretter er dette sett dette opp mot datagrunnlaget til Nesser et. al (2016) (Appendix 1: Chronology of Jihadi plots in Europe 2014-16). I motsetning til Hegghammer og Nesser ser denne studien kun på terrorismen i Europa og har dermed utelatt de data som omfatter andre deler av Vesten.

Hegghammer og Nessers (2015) initiale funn i studien viser at frem til midten av 2015 var ISIL tilknyttede angrep primært basert på inspirasjon fra organisasjonen fremfor organisert og instruert av organisasjonen. Av de angrepene som ble gjennomført i perioden var fremmedkrigere som hadde trent med ISIL kun involvert i seks av disse. Hegghammer og Nesser peker videre på at deres funn ikke viser noe endring i involveringen av ISILs ledelse i plotene, noe de mener at tyder på at ISIL ikke har investert i eksterne operasjoner de siste årene. De konkluderer med at ISILs manglende bruk av ressurser på eksterne operasjoner, opptrening og forberedelse av angreps-kandidater til eksterne operasjoner kan ha noen med ISILs ambisjoner om statsbygging å gjøre. Derimot åpner de for at ISIL kan endre på denne strategien og sette et større fokus på eksterne operasjoner.

Denne endringen kan det tyde på at vi allerede har vært vitne til. Dette sammenfaller med konklusjonen til Nesser et. al. (2016). De hevder at det er liten tvil knyttet til at ISIL bedriver en målrettet og organisert terrorkampanje mot vesten, og terroroperasjonene er en kamp for å gjengjelde og avskrekke europeiske nasjoner som er involvert i kampen mot ISIL i Irak og Syria. Dette leder oss til følgende hypotese relatert til i hvor stor grad og på hvilken måte har ISIL klart å gjennomføre en strategisk terrorkampanje i Europa (forskningsspørsmål 2): *ISILs evne til å gjennomføre en strategisk terrorkampanje i Europa har økt siden 2014 grunnet at ISIL har lyktes med å polarisere muslimske/vestlige samfunn og mobilisert støttespillere til å gjennomføre angrep mot vestlige mål ved bruk av flere forskjellige taktiske tilnærminger samt sentralledede terroroperasjoner i Europa. ISIL viser dermed en strategisk evne til å utnytte og få effekt av ulike typer terroroperasjoner i Europa hvor samtlige har forankring i ISILs strategiske mål (Hypotese 2).*

2.3 Terrorismens effekt

Terrorisme som kommunikasjon

Schmids (2005) *communication theory of terrorism* beskriver at vold og propaganda har mye til felles. Der vold søker å endre atferd gjennom voldelig tvang, søker propaganda å endre atferd ved overtalelse. Terrorisme kan da ses som en kombinasjon av disse to (McAllister et. al. 2013:246). Hver enkel terrorhandling har som formål å kommunisere noe til en eller flere målgrupper. Utfordringen ved bruk av vold som kommunikasjonsform er at budskapet oppfattes forskjellig fra målgruppe til målgruppe (Ibid:246). Terrorister har oftest flere målgrupper de ønsker å nå ut til, herunder politiske motstandere, en befolkning eller sympatisører. Budskapet til disse målgruppen er nødvendigvis forskjellig, og det å klare å kommunisere ønsket budskap til alle gjennom en og samme terrorhandling kan være vanskelig. Hvilken målgruppe man påvirker både positivt og negativt, og i hvor stor grad de blir påvirket er avhengig av flere faktorer deriblant valg av mål, brutaliteten til angrepet eller tidspunktet for angrepet (Ibid:247).

En av de mest sentrale effektene av terrorisme er frykt. Ifølge Alex Schmid (2005) er terrorisme tett koblet med "terror" en form for sinnsstemning "*state of mind*" som skaper en overveldende frykt som påvirker både kropp og sjel i så stor grad at det gjør vedkommende ute av stand til å gjøre en objektiv vurdering av risiko. Det at terrorister som oftest angriper en målgruppe udiskriminerende og tilsynelatende tilfeldig uten forvarsel gjør at personer som assosierer seg med denne gruppen opplever en frykt som ikke er proporsjonal med den skaden som faktisk har skjedd. Ved å gjennomføre målrettede terrorangrep med klart definerte målsetninger, valg av mål, tidspunkt og riktig mengde brutalitet vil terroristene dermed kunne påføre en psykologisk effekt på en ønsket målgruppe som resulterer i handlinger som ikke er rasjonelle i forhold til hva handlingenes hensikt er sett opp mot terroristenes målsetninger. Boaz Ganor fremhever at den største faren med terrorisme ikke er den fysiske skaden, men heller den psykologiske påvirkningen av politikere og beslutningstagere (Schmid 2005:143). Denne påvirkningen skal resultere i oppnåelsen av en eller flere målsetninger for terrororganisasjonen, enten målsetningene er strategiske eller taktiske (Abrahms 2006:46, Gambill 1998). De strategiske målsetningene kan igjen deles inn i to

underkategorier; (1) Begrensede målsetninger, eksempelvis en kamp om territorium, eller (2) Maksimalistiske målsetninger, eksempelvis Ideologisk kamp (Abrahms 2008:53). Abrahms (2008) poengterer at valg av mål for terrorangrep har en påvirkning på målgruppens (statens) persepsjon av målsetningen. Ved angrep på sivile borgere vil staten oppfatte målsetningen som maksimalistisk selv når de uttalte målene til terrororganisasjonen kun er begrensede. De vil oppfatte et angrep på sivilister som en bekreftelse på at de søker å ødelegge landets samfunn og/eller verdier, noe som undergraver terroristenes evne til å oppnå politisk endring (Ibid:56). Årsaken til dette er at samfunnet eller gruppen mennesker som er rammet av terrorismen i hovedsak oppfatter selve voldsbruken som kommunikasjonen, og ikke "hører" terroristenes budskap relatert til deres bakenforliggende strategiske målsetninger. I så måte hevder Abrams at terrorisme ikke virker til å fremtvinge politisk endring. Dette argumentet understøttes dersom vi ser tilbake i historien hvor det viser seg at svært få, om noen, terroristorganisasjoner har oppnådd sine strategiske mål basert på terrorisme (Sitter:2017b).

Kontra-terror teori

Ettersom det er sannsynlig at terrororganisasjonen sikter på å endre statens atferd er det naturlig å se på statens reaksjon. Ved å legge teorier om kontraterror (KT) til grunn er det mulig å se hvilke faktorer staten må hensynta i forhold til hvordan de responderer på terrorisme. Teorier om KT kan deles inn i tre undergrupper; *Preventive counter-terrorism*, *Managerial responses to terrorist violence* og *Response-oriented measures* (McAllister et. al. 2013:255). Av disse er det *Response-oriented measures* som er mest relevant for å se på effekten av terrorisme, eller med andre ord, hvordan staten responderer på terrorisme. Brian Jenkins (2006) peker på at det er hvordan staten tolker terror- eller opprørsproblemet som dikterer hvordan de reagerer. Han fremhever videre at dersom staten ikke forstår opprørernes syn på konflikten vil de kunne reagere på en måte som underbygger opprøret (Jenkins 2006, McAllister et. al. 2013:259). Ser man dette i lys av Abrahms (2008) teori som ble berørt tidligere i dette kapitlet, hevder han at staten som oftest tolker terrororganisasjonen til å ha maksimalistiske målsetninger hvis de målrettet angriper sivile, selv når deres uttalte målsetninger

ikke er maksimalistiske. Dermed ser vi at brutalitet og valg av mål for et terrorangrep kan diktere en stats respons.

Videre er det noen begrensninger i hvordan en stat kan respondere på terrorisme. Martha Crenshaw (2006b:254) hevder at ansvarlige stater har to bærende begrensninger når det kommer til kontraterror operasjoner. Den første begrensningen ligger i statens befolkning, der terroristene kun har en potensiell befolkning å ta hensyn til, har staten et mangfold av interesser blant befolkningen som kan bli påvirket av forskjellige typer kontraterror strategier. Den andre er knyttet til staters mulighet til å bruke makt, der demokratiske stater er begrenset til kontraterror aktiviteter som er sosialt akseptert.

Ut fra teoriene om terrorismens effekt er det naturlig å utlede følgende hypotese:

ISILs terrorkampanje i Europa har til hensikt å kommunisere et budskap som fremtvinger en polariserende respons fra målgruppene (europeiske stater, Europas befolkning og potensielle støttespillere) de søker å ramme.

Målgruppens respons på budskapet understøtter ISILs strategi ettersom ISILs strategiske mål er avhengig av å fremtvinge en sekterisk kamp.

3 Analyse av ISILs strategi

I hvilken grad er internasjonal terrorisme viktig for ISILs strategi?

En strategi som binder det utøvende ledd sammen med en ledelse er nøkkelen til suksess i enhver stats virke. Kun da kan man styre egne ressurser hensiktsmessig i tid og rom for å oppnå sitt strategiske og politiske mål. Viktigheten av strategi innen jihadistiske terrororganisasjoner har vært, og er fremdeles, underkommunisert blant vestlige aktører inne sikkerhetsdomenet (Fishman: 2016). Ved å undervurdere Jihadistenes evne til strategisk tenking og handling, reduserer man ISIL til å være en svakere trussel enn det organisasjonen faktisk er. I dette kapitlet vil vi analysere ISILs strategi og ut fra dette identifisere i hvilken grad internasjonal terrorisme er viktig for ISILs strategi.

Det nære og det fjerne fiendebildet - to ulike strategier for samme mål

Strategiene som kalles “near enemy” og “far enemy”, er to prinsipielt forskjellige strategier for samme strategiske mål. For å forstå utviklingen av disse to sentrale jihadistiske strategiene må vi gå tilbake til 1979. Den islamske revolusjon startet i Iran og resulterte i et shiamuslimsk styre i landet. Shiamuslimene fikk da en egen

stat, noe som skremte sunnimuslimene som lengtet etter det samme. I tillegg invaderte Sovjetunionen Afghanistan, noe som utløste en revolusjonær energi hos mange muslimer. Fishman hevder at opptil 20000 fremmedkrigere kjempet mot Sovjetunionen i Afghanistan mellom 1979 og 1989. Disse krigerne hadde opparbeidet seg militær erfaring og kompetanse og de følte seg åpenbart selvsikre etter å ha jaget en stormakt ut av fjellandet i 1989. Men viktigst av alt hadde de etablert et nettverk med likhets tenkende “brødre” fra andre land og områder. Deres felles erfaringer som kjempende muslimer mot en okkupasjonsmakt gav troverdighet til styrken og viljen som kreves for å etablere et kalifat. Men for mange av jihadistene var det allikevel flere mer nærliggende utfordringer de sto overfor, og innsatsen som kreves for å samles under et felles kalifat kom derfor i andre rekke (Fishman:12). De fleste av fremmedkrigerne kom fra land styrt av korrupte makteliter med tette bånd til USA og vestlige verdier, og de dro derfor hjem med en intensjon og ønske om å styrte sine egne, lokale regimer. Denne strategien er kjent som “*near enemy*”, hvor den nære fienden til et rent islamsk kalifat er de sittende styresmakter i Midtøsten (Ibid:12-13). Osama bin Laden endret etterhvert mening om “*near enemy*” strategien, og det var på dette tidspunktet at verden skulle bli et farligere sted. Bin Laden så at den valgte strategien ikke gav resultatene AQ ønsket, og konkluderte med at regimer som var støttet av USA og Vesten var for sterke og derfor var for vanskelige å styrte. AQ skiftet derfor strategisk retning til å angripe USA og Vesten, en strategi som er kjent som “*far enemy*” (Ibid). Intensjonen bak skiftet av strategisk retning var å tvinge USA til å stanse sin støtte til lokale regimer i Midtøsten, noe som ville gjøre regimene sårbare og mer utsatt for å bli styrtet av jihadister (Ibid:12). Som det fremgår av ISILs historie og utvikling, har ISIL utvist vilje og evne til å benytte begge strategiene. ISIL viser seg dermed som en fleksibel og tilpasningsdyktig terroristorganisasjon som evner å endre strategiske målsetninger og virkemidler for å oppnå sine politiske mål.

Syv steg til seier

Brian H. Fishman hevder at ISIL bygger sin strategi på en syvtrinns plan som ble etablert av Sayf al-Adl, AQs sikkerhetssjef før 9/11, som var tett tilknyttet og en nær samtalepartner til al-Zarqawi allerede i 2005, mange år før vestlige øyne fattet interesse for trusselen som grupperingen utgjør. Fishman beskriver ISILs

strategiske målsetninger som en syv trinns plan for fullstendig seier, og hevder at det strategiske målbildet til ISIL er ideologisk, men kjernen i den strategiske planen er en vei for å komme til den ideologiske ønskede slutttilstanden (Fishman 2016:34-36). Planen har så langt vært forutsigbar relatert til flere hendelser for ISILs handlinger og de geopolitiske forhold i tid og rom.

De syv stegene er:

1. The Awakening stage (2000 - 2003)

Dette steget var designet for å provosere frem en bred konflikt mellom Vesten og jihadistene. Ved å angripe USA på spektakulært vis ønsket AQ å fremprovosere vestlig militær interaksjon i Midtøsten, noe som ville gjøre hele verden oppmerksom på AQs mål, noe som igjen ville øke rekrutteringen til terrororganisasjonen.

2. The Eye-Opening Stage (2003 - 2006)

Fasen begynte med USAs okkupasjon av Bagdad i april 2003, og det strategiske delmålet i denne fasen var å forlenge konflikten med USA i den hensikt å illustrere at regjeringer i Midtøsten sto i ledtog med USA. På denne måten ønsket AQ å undergrave regjerende maktstrukturer i området hvor de senere skulle etablere sitt kalifat.

3. The Stage of Standing Upright (2007 - 2010)

Intensjonen med fasen var å ekspandere sine nettverk fra Irak og til flere land i Levanten. Det strategiske mesterstykke med å benytte Syria som et av oppmarsjområdene for jihadistisk revolusjon var unik ettersom USA aldri ville støtte Assad regjeringen i Syria. Ved å gjøre dette gikk AQ vekk fra sin daværende “*far enemy*” strategi, men ved å gjøre nettopp det ville de samtidig øke sannsynlighet for å styrte en “*near enemy*”. Dette ville medføre to ting. For det første ville jihadistene ha et geografisk område under sin kontroll, og for det andre ville det vise at alle de andre sittende regjeringer i Levanten kun evnet å regjere som en følge av at de var marionetter for USA.

4. The Stage of Recuperation (2010 - 2013)

Fasen predikerte at jihadister ville styrte sittende regimer i Midtøsten ettersom “*step by step, the raisons d’etre of these regimes will cease to exist*” (Ibid:35-36). Prediksjonen treffer godt med hensyn til “den arabiske våren”, men årsaken til denne kan være basert på andre faktorer som denne oppgaven ikke går inn på. AQ anslo at USA og Vesten ville være krigstrøtte og svekket i regionen, at deres

involvering ville gradvis avta og Vestens støtte til sittende regimer ville derfor reduseres.

5. The Stage of Declaring the Caliphate (2013 - 2016)

AQs strategiske tenkere forutser at denne epoken vil kjennetegnes av “*global weakness among the enemies of jihad [and would offer jihadists a prime opportunity] to declare an Islamic State - the Caliphate*”(Ibid:36). Kalifatet ble deklarerert i 2014, helt i tråd med den strategiske planens tidlinjal, men alliansen den skulle støtte var nå gått i oppløsning. AQ og ISIL hadde gått forskjellige veier.

6. The Stage of Absolute Confrontation (2016 - 2018)

Fasen skulle begynne umiddelbart etter etableringen av kalifatet, og har til hensikt å dele verden i to motstridende grupperinger. Grupperingene beskrives som “*the forces of faith and the forces of atheism*”, og tidsepoken vi nå er inne i skal kjennetegnes av en “*all-out confrontation*” mellom grupperingene (Ibid:36). Som vi skal se på i de kommende kapitlene kan det antydes at ISIL nå utspiller denne kampen, deriblant gjennom en strategisk terrorkampanje mot Europa.

7. The Stage of Final Victory (2018 - 2020)

Fasen er ikke skrevet i detalj, men intensjonen er at alle verdens muslimer er samlet under en fane, kalifatets maktstrukturer sikres, vestlig innflytelse er eliminert og terrorisme skal skremme ISILs potensielle fiender før de utfordrer kalifatets ideologi og makt.

Al-Baghdadi's tale

I månedsskifte oktober/november 2016 uttalte ISILs selverklærte kalif, al-Baghdadi, seg offentlig via et lydbånd for første gang på nesten et år.

Hovedpoenget i talen er at Baghdadi oppmuntrer sine tilhengere til fortsatt kamp mot det som beskrives som Satans sekulære konspirasjon mot den eneste rette islam, Sunnimuslimene. Han nekter sine krigere å trekke tilbake, selv om belønningen for å stå fast i sine “utposter” først vil bli gjort gjeldende i det neste liv. Baghdadi trekker tydelig opp konfliktlinjer med andre islamske tolkninger, og fremprovoserer et klart skille mellom “oss og de andre” (Joscelyn 2016). Dette er en velkjent strategi som skaper et tydelig fiendebilde, og som legitimerer terrororganisasjonens voldelige virkemidler i egne øyne. På et menneskelig plan gjør denne undergravingen av andre mennesker og trossamfunn det enklere for

ISILs krigere å begå ekstreme voldshandlinger mot andre mennesker. Det er tross alt lettere, selv for garvede terrorister, å brenne noen levende dersom man umenneskeliggjør personen(e) først. Noe overraskende taler også Baghdadi om kamp mot andre grupper, deriblant fraksjoner av AQ som kjemper mot de samme fiendene som ISIL (Ibid2016). Dette understreker igjen det klare skille ISIL søker å skape gjennom at det er kun en vei til sannheten og nirvana, og det er gjennom ISIL. For ISILs fiender kan dette vise seg å være avgjørende. Dersom AQ og ISIL hadde evnet og slå seg sammen hadde både koalisjonen, kurderne, de irakiske sikkerhetsstyrkene og den iranske militsen stått opp mot en mye sterkere fiende. Talen gir altså et tydelig budskap om fortsatt kamp, og retter seg mot ISILs kamp både i Levanten og på de ulike kontinenter. Algerie, Saudi Arabia, Bangladesh, Kaukasus, Egypt, Indonesia, Afghanistan, Pakistan, Libya, Filippinene, Sinai, Somalia, Tunisia, Vest-Afrika og Jemen blir spesifikt nevnt, og viser tydelig at ISIL ikke har gitt opp sin ambisjon om et kalifat som strekker seg over hele verden (Ibid2016). Baghdadi uttaler at krigere utenfor Syria og Levanten skal migrere til kalifatets grenser, noe som indikerer at rekrutteringsstrategien med tilførsel av fremmedkrigere står fast. Dette er ikke rart sett med ISIL sine øyne. Terrororganisasjonen har siden 2014 mistet både store landområder og krigere, og rekrutteringen var lettere da ISIL var på offensiven og vant terreng. Tross alt vil de fleste mennesker, også jihadister, helst være på det vinnende laget. Dette kan virke som motsetninger, for på den ene siden ber ISIL om at fremmedkrigere fra hele verden skal komme “hjem” til det rettmessige kalifat, men samtidig taler Baghdadi til jihadister i overnevnte land om at “*the great jihad*” kan utkjempes hvor som helst så lenge de opererer under ISILs svarte fane. Det ene utelukker ikke det andre i denne sammenheng. ISIL vil være avhengig av både tilførsel av jihadister fra andre land samtidig som at ideologien og visjonen om et muslimsk kalifat under Kalif Al-Baghdadis ledelse fester rot utenfor det nåværende kalifatets selvopptrukne grenser. Ved å gå til angrep på alle som ikke innehar og etterfølger ISILs ideologiske preferanser, søker ISIL å polarisere og forenkle verden mellom “*the forces of faith and the forces of atheism*” (Fishman, s. 36).

ISILs strategiske målsetninger

På bakgrunn av ovennevnte forhold argumenter denne oppgaven for at ISILs overordnede strategiske mål er å etablere et verdensomspennende muslimsk

kalifat ledet av ISIL, basert på ISIL's ideologi. For å oppnå dette har de ulike strategiske delmål som de søker å oppnå med ulike virkemidler i nåværende tidsperiode. De strategiske delmål denne oppgaven har avdekket, og hvorfor disse er viktige for ISILs strategi, er som følger:

1. Polarisering av muslimske samfunn

Intensjonen med målsetningen er etablere et tydelig skille mellom hva som er "rett-troende" og "troende" muslimer i den hensikt å fremprovosere en sekterisk kamp mellom gruppene. ISIL selv kaller dette målet "*eliminating the grey zone*" (Dabiq 2015). Metoden for å oppnå målsetningen er sekterisk kamp mot religiøse grupperinger og samfunn som ikke omfavner ISILs religiøse ideologi og handlinger. Skillet medfører en klassifisering av "oss" mot "dem", en latent overlevelsesstrategi i menneskets biologiske evolusjon. Internt samhold blir sterkere når en gruppe mennesker har en felles ytre fiende. Den sekteriske kampen mot sjiamuslimer og moderate sunnimuslimer er i ISILs øyne en forutsetning for å sikre sunnimuslimsk overlevelse og innflytelse. Byman (2015) argumenterer for at den sekteriske kampen ISIL søker å fremtvinge mellom muslimer har til hensikt å mobilisere og rekruttere støttespillere for å øke sin kampkraft som ISIL trenger for ekspansjon av kalifatet (Byman 2015:171). I sin tid som sjef for AQI, utviklet Al-Zarqawi en strategi hvor han målrettet søkte å fremprovosere en borgerkrig mellom Shia og Sunni muslimer i den hensikt å drive USA ut av regionen (Parker 2006:5). Intensjonen er dokumentert i et brev fra al-Zarqawi til AQ's lederskap: "*If we succeed in dragging [the Shias] into the arena of sectarian war, it will become possible to awaken the inattentive Sunnis as they feel imminent danger and annihilating death at the hands of [the Shias]*" (Ibid:5-6).

Til tross for at den sekteriske kampen i hovedsak utkjempes i ISILs nære områder, gir kampen et tydelig budskap til verdens muslimer om at gråsonen ikke er et værende sted. Ved å utkjempe en kamp på indre islamske linjer søker ISIL å rekruttere, tvinge, påvirke, skremme og til slutt samle verdens muslimer i den hensikt å etablere kalifatets grenser og en lojal og samstemt befolkning, noe som vil skape en forutsetning for styrke til å vende kampen mot andre religiøse samfunn og ekspansjon av kalifatet. Vi ser derfor at til tross for at den sekteriske kampen i hovedsak utkjempes i ISILs kjerneområder, bidrar den til å polarisere verdens muslimske samfunn, noe som mobiliserer både støttespillere og

motstandere. Budskapet påvirker derfor ISILs strategi i form av muslimsk mobilisering i vestlige samfunn og spredning av ISILs ideologi, og dermed til rekruttering til kamp i kalifatets kontrollerte landområder eller i Europa. Slutttilstanden for målsetningen er nådd når ISIL har eliminert muslimske trusler og samlet verdens muslimer under ISILs svarte fane og kalif Ibrahims lederskap.

2. Etablere jihadistisk hierarki

Intensjonen med målsettingen og virkemidlene for å oppnå den er sammenlignbar med målsetningen om polarisering av den muslimske befolkning, men forskjellen er målgruppen. I sin målsetning om et tydelig jihadistisk hierarki, søker ISIL en sekterisk kamp mot andre jihadistiske grupperinger som ikke underkaster seg ISILs ledelse. Denne målsetningen kom tydelig frem i al-Baghdadi erklærte seg selv som kalif over alle verdens muslimer i 2014. Som det fremgår av ISILs utvikling er ISIL et utspring fra AQ er de to terrororganisasjonene nå bitre fiender som kjemper om rettmessighet, hierarki og makt. Men til tross for store uenigheter, så deler både ISIL og AQ flere sentrale holdninger, og deres ideologiske visjon om opprettelsen av et islamsk kalifat er sammenfallende. En av forskjellene ligger i tidsaspektet for når de ulike organisasjonene mener etableringen av kalifatet bør finne sted. Mens ISIL allerede har erobret både landområder og befolkning og proklamert etableringen av kalifatet, opererer AQ i et mer langsiktig domene for å oppnå det de mener er bedre forutsetninger til grunn (Friedland 2014). På kort sikt påvirker denne målsetningen ISILs strategiske mål i negativ retning ettersom ISIL må kjempe en krig på flere fronter, men samtidig viser dette potensielle støttespillere at ISILs polariserende budskap følges opp med handling og at gråsonen skal elimineres, noe som kan ha en rekrutterende effekt på jihadister. Dersom ISIL på seirer i sin kamp mot andre jihadistiske grupperinger så kan ISIL øke sin kampkraft, noe som vil påvirke ISILs strategiske mål på lang sikt. Slutttilstanden for målsetningen er oppnådd når jihadistiske opprørsbevegelser har sverget troskap til kalif Ibrahim og ISILs sentrale lederskap, noe som vil gi ISIL økte ressurser og kampkraft til å ekspandere sitt kalifat og ideologi.

3. Styrte sittende styresmakter i muslimske land.

Intensjonen med denne målsetningen å eliminere nåværende maktstrukturer og bane vei for ISIL ideologi, styresett og statsledelse. Man ser dermed at dette er en mer direkte vei til makt hvor ISIL angriper statenes ledelse, og dermed søker rask kontroll over befolkningen gjennom å lede statsapparatet. Målsetningen baserer seg på “near enemy” strategien utviklet av AQ. Metoden for å oppnå dette er å skape indre uro i samfunnet (herunder sekterisk kamp og polarisering), angrep på sikkerhetsstyrker og direkte og indirekte å undergrave styresmaktenes evne til å sikre og skape trygghet for befolkningen. Gjennom angrep på styresmaktenes evne til å skape og opprettholde sikkerhet i samfunnet, forstyrrer og undergraver ISIL det politiske maktsystemet. Samtidig kan vi gjennom handlingenes brutalitet antyde at budskapet ISIL kommuniserer trolig har til hensikt å fremprovosere en overreaksjon fra sjiamuslimene og regimenes sikkerhetsstyrker, i den hensikt å forsterke polariseringen og mobilisere mer støtte i den sunnimuslimske befolkningen. Byman (2015) argumenterer for at “near enemy” strategien er avgjørende for ISIL ettersom kontroll av deres selvutnevnte stat er en forutsetning for ekspansjon av kalifatet (Byman 2015:170). Slutttilstanden for denne målsetningen er oppnådd når de nære samfunnene ISIL rammer ikke evner å opprettholde nåværende maktstrukturer, og ISIL kan overta samfunnets ledelse. Dette vil medføre at ISIL øker sin tilgang på menneskelige, økonomiske, geografiske og materielle ressurser, noe som vil kunne øke ISILs kampkraft og dermed understøtte deres strategiske mål.

4. Polarisere vestlige og muslimske samfunn.

Intensjonen med denne målsetningen har sammenheng med ISILs målsetning om å mobilisere potensielle støttespillere både i sine kjerneområder og globalt. Ved å ta “lederskap” mot vestlig eller eksterne involvering, søker trolig ISIL å stå frem som en attraktiv, handlekraftig og sterk organisasjon for opprørsbevegelser og terroristorganisasjoner globalt, for på denne måten å rekruttere nye medlemmer og ny kampkraft. Virkemidlene for å oppnå målsetningen er internasjonal terrorisme, polariserende kommunikasjon og avstrekning i form av sekterisk voldsbruk. Den “nære” voldsbruken, hvor voldsbruken blir personifisert gjennom visualisering og kringkasting av eksempelvis brutale henrettelser med enkle midler som potensielt kan ramme enhver, søker ISIL å skape frykt i Europas og vestens befolkning i den

hensikt å indirekte påvirke europeiske og vestlige styresmakter. Til dette kan enhver mobilisert støttespiller som støtter ISILs ideologi benytte et våpen han eller hun har for hånden til å angripe tilfeldige eller utvalgte mål i Europa. At ISIL bevisst benytter ekstrem vold fikk verden for alvor se da den amerikanske journalisten James Foley brutalt ble halshugget og videoen ble lagt ut på youtube i 2014 med tittelen “*A Message to America*”. Selve tittelen indikerer at budskapet er rettet mot hele USA, ikke bare mot styresmaktene, men mot samfunnet som helhet. Etter halshuggingen av Foley har ISIL gjentatte ganger regissert bestialske og barbariske henrettelser og publisert disse via ulike medier med samme type budskap. Handlingene i videoene vekker flere motstridende og ulike følelser hos mennesker. Følelsen av frykt er for det barbariske blir unektelig vekket med hensikt, men også avsky, empati for ofrene og aggresjon mot ISIL som overgripere er fremtredende. Basert på Abrahms (2006) teori om at terrorismens handlinger ikke evner å kommunisere et strategisk budskap, kan vi antyde at dersom budskapet ISIL ønsker å kommunisere har forankring i *far enemy* strategien vil det strategiske budskapet drukne i effekten av voldshandlingen. I så måte kan vi antyde at ISIL feiler i sin bruk av terrorisme, visualisert gjennom brutale enkelthendelser, som kommunikasjon til et samfunn. Men samtidig lykkes ISIL godt i å fremprovosere et polariserende budskap gjennom denne type kommunikasjon, noe som har til hensikt å mobilisere støttespillere (Byman 2015:178). Og det er flere forhold som peker på at det er nettopp dette ISIL ønsker å oppnå. Handlingene oppleves av vesten som bestialske, middelalderske og representerer et verdi- og menneskesyn som bryter med all juridisk, kulturell og etisk persepsjon og legitimitet sett med vestlige øyne. ISIL blir dermed en utgruppe fra vestens inn-gruppe, og polariseringen av “oss” og “de” er et faktum. Vi ser dermed at ISIL ikke bare ønsker å fremprovosere polariserende konfliktlinjer og en sekterisk kamp i den muslimske befolkning, men også mellom seg selv og den vestlige verden. Hensikten er i så måte lik som polariseringen av muslimske samfunn; eliminere gråsonen og mobilisere støttespillere for å øke sin kampkraft.

Slutttilstanden for dette strategiske delmålet er oppnådd når ISIL har polarisert verdenskartet i to grupperinger; “*the forces of faith and the forces of atheism*”, noe som gir et tydelig fiendebilde og setter rammene for en sekterisk kamp mellom grupperingene.

5. Redusere Vestens innflytelse i ISILs kjerneområder.

Intensjonen med denne målsettingen å redusere støtten Vesten gir til Midtøstens sittende regimer, noe som vil medføre at sittende maktstrukturer i Midtøsten lettere kan styrtes av ISIL slik “*far enemy*” strategien predikerer. Virkemidlene for å oppnå målsetningen er internasjonal terrorisme, polariserende kommunikasjon og avskrekking i form av sekterisk voldsbruk. Vi ser dermed at denne målsetningen henger tett sammen med målsetningen om å polarisere vestlige og muslimske samfunn. Videre, dersom vi går tilbake til hendelsen med James Foley kan vi, med bakgrunn i Crenshaw og Parker’s teorier, påstå at handlingen, som kommuniserte et budskap som fremmer menneskelige følelser som frykt, avsky og sinne hadde til hensikt å fremprovosere en sekterisk overreaksjon fra USA og Vesten. En av årsakene til at ISIL søker å ramme Europa med terroroperasjoner kan derfor finnes i teorien om å benytte terror for å fremprovosere en overreaksjon. Større angrep, som eksempelvis angrepet i Bataclan teateret i Paris, understøtter trolig denne formen for kommunikasjon og har en mer direkte politisk undertone. Felles for begge målsetningene med kommunikasjonen gjennom voldsbruk og propaganda er at ISIL trolig ønsker å kommunisere handlekraft og legitimitet for sin ideologi til gruppen av sympatiserende muslimer utenfor Levantens grenser, for på den måten mobilisere potensielle støttespillere. Og dette er trolig kjernen i hva ISIL søker å oppnå med denne målsetningen på lang sikt. Å redusere Vestens innflytelse i ISILs kjerneområder i den hensikt å kunne styrte de nåværende maktstrukturer, for deretter å overta statsstyringen og dermed ha optimale forhold for ytterligere styrkeoppbygging og ekspansjon av kalifatet. Avskrekking av vestlig intervensjon i ISILs kjerneområder og ønske om avstraffelse/hevn er dermed trolig underordnet ønsket om polarisering og mobilisere støttespillere.

Slutttilstanden for målsetningen er nådd når vestlige styresmakter avstår fra involvering i Midtøsten, både direkte i form militære operasjoner og indirekte i form av støtte til Midtøstens styresmakter.

6. Ekspansjon av kalifatet

Intensjonen med denne målsetningen er latent i ISILs strategiske mål, og innebærer kontinuerlig utvidelse av ISILs maktsfære. ISIL sin strategi hviler på å konsolidere territorium for videre ekspansjon av kalifatet, og har uttalt at “*lasting*

and expanding” er terroristorganisasjonens motto (Byman 2015:170). Man ser dermed at ISILs strategiske tankegang baserer seg på selve statsbyggingen som en forutsetning for videre utvidelse. De ønsker å ta utgangspunkt i områdene de nå kontrollerer og renyrke statsbyggingen basert på deres ideologiske preferanser og ekspandere med militære midler (Ibid:171). Strategien om ekspansjon gjør terroristorganisasjonen totalt avhengig av militær overlegenhet for å kunne erobre nye landområder (Ibid171). Gjennom ekspansjon av nye landområder styrker ISIL sin tilgang på ressurser, både menneskelige, økonomiske, geografiske og ideologiske. Ekspansjon er derfor en forutsetning for videre utvikling og forsterket kampkraft, noe som skaper forutsetning for ytterligere ekspansjon og økt styrke. Med denne målsetningen søker derfor ISIL å kontinuerlig forsterke sin egen organisasjon og innflytelsessfære slik at de kan oppnå sitt strategiske mål. ISILs andre målsetninger, som beskrevet i dette kapittelet, er alle indirekte virkemidler for å oppnå målsetningen om ekspansjon. Ekspansjonsstrategien er ISILs tyngdepunkt og også den mest kritiske sårbarheten. Dersom de ikke evner å ekspandere og mister sitt selvutnevnte territorium forvitres ISIL fra sin nåværende form.

Delkonklusjon:

ISIL's overordnede strategiske mål er et verdensomspennende kalifat ledet av ISIL, basert på ISIL's ideologi. De strategiske delmålene har endret seg i takt med geopolitiske forhold i tid og rom, men i inneværende periode av ISIL's liv er de strategiske målsetningene som følger; 1) polarisering av muslimske samfunn, 2) etablering av et jihadistisk hierarki, 3) styrte sittende styresmakter i muslimske land, 4) polarisere vestlige og muslimske samfunn, 5) redusere Vestens innflytelse i ISILs kjerneområder, og 6) ekspansjon av kalifatets grenser.

De ulike målsetningene understøtter ISILs strategiske mål på ulike måter, og samtlige målsetninger har potensial til å påvirke ISILs fremtidige kampkraft i positiv retning, og i så måte understøtte ISILs strategi. Vi ser videre at de ulike strategiske målsetningene påvirker hverandre og at de kan flyte over i hverandre. Fellesnevneren for målsetningene, og dermed et sentralt element opp mot forskningsspørsmålet, er at det polariserende budskapet og ISILs ønske om å fremprovosere en sekterisk kamp mellom seg selv og alle andre som ikke støtter deres ideologi er fremtredende. I ISILs strategi finnes det ingen gråsoner, og det

kan antydes at terrororganisasjonen er villig til å gå mot en apokalyptisk sekterisk kamp for å nå sitt strategiske mål. Deres strategiske målsetninger tar derfor sikte på å mobilisere mest mulig kampkraft slik at de kan ekspandere deres landområder. Sammenhengen mellom de strategiske målsetningene og mottoet “*lasting and expanding*” er dermed et faktum.

Vi ser at internasjonal terrorisme spiller en avgjørende rolle i ISILs strategi av flere årsaker. Ved å fremprovosere polarisering på indre muslimske linjer, og mot vestlige samfunn, mobiliserer ISIL støttespillere som kan øke ISILs kampkraft. Men polariseringen mobiliserer også motstand blant muslimske samfunn/stater og europeiske stater som etter 2014 har intensivert sine militære intervensjoner mot ISILs kjerneområder i Irak og Syria. Som en følge av dette har ISILs territorielle kontroll blitt redusert, og deres selvoppevnte kalifat har blitt innskrenket i størrelse. ISIL som erobrere er i hovedsak borte. I så måte kan man argumentere for at ISIL har feilet med sin strategi ved bruk av internasjonal terrorisme. Men samtidig ønsker ISIL trolig ikke en passiv og defensiv tilnærming hvor det vestlige eller muslimske samfunnet avskrekkes fra involvering i deres kjerneområder. ISIL ønsker det motsatte. En sekterisk kamp mot de samfunn som ikke underlegger seg sin ideologi. Ønsket om påvirkning/innflytelse er dermed noe annet enn “tradisjonelle” terrororganisasjoner. ISIL søker med sine polariserende handlinger og kommunikasjon å fremprovosere en offensiv sekterisk kamp, og deres målsetninger understøtter denne tilnærmingen. Ut av målsetningen om å redusere vestlig innflytelse i ISILs kjerneområder kan vi trekke ut elementer som tyder på at avskrekking er ønskelig, men dette er trolig kun for å sette optimale rammer for ISILs mobilisering av støttespillere og styrkeoppbygging. Til tross for at målsetningen bygger på “*far enemy*” strategien, er trolig dette kun som et delmål i den strategiske målsetningen, og ikke selve intensjonen. Ønsket om hevn og avstraffing er trolig tilstede i ISILs målsetninger, men relatert til internasjonal terrorisme er dette ønsket trolig sterkere i større grad på individnivå enn på kollektivt nivå. Hypotese nr. 1 synes dermed å være bekreftet.

Hvordan de ulike målsetningene påvirker ISILs strategiske mål vil bli drøftet i de kommende kapitler hvor vi først vil se på sammenhengen mellom terrorisme i Europa kan knyttes til ISIL, herunder ISILs evne og vilje til å gjennomføre internasjonale terror operasjoner for å understøtte sitt strategiske mål.

4 Analyse av ISILs terrorkampanje i Europa

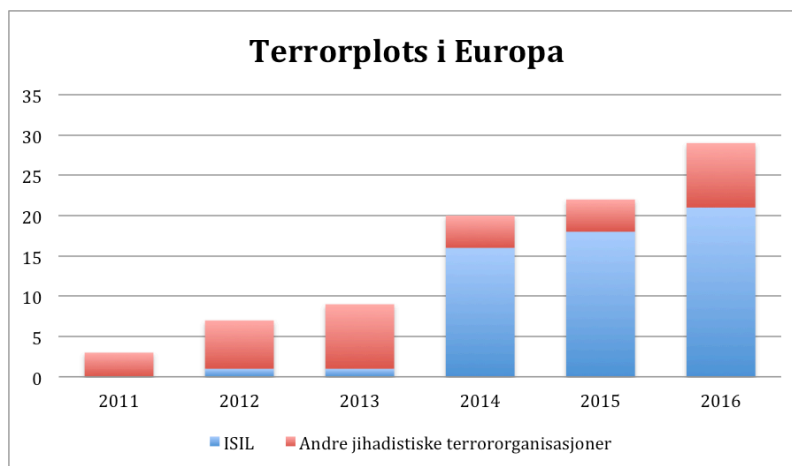
I hvor stor grad og på hvilken måte har ISIL klart å gjennomføre en strategisk terrorkampanje i Europa?

Islamistiske terrororganisasjoner har de senere årene gjennomført flere terrorangrep mot mål i Europa. Blant de hardest rammede landene er Frankrike, hvor ca. 230 mennesker har mistet livet som følge av islamistisk terrorisme i løpet av 2015 og 2016 (Vedlegg 1). Antallet drepte i disse angrepene har en signifikant økning fra tidligere år og ut fra våre data ser det ut til at det er ISIL som står bak denne bølgen av terror som har slått over Europa (Vedlegg 1). I foregående kapittel ble ISILs strategiske målsetninger belyst, for å forstå sammenhengen mellom disse målsetningene og bruken av internasjonal terrorisme rettet mot Europa vil noen generelle funn som sier noe om hvor involvert ISIL har vært i denne terrorismen presenteres. Deretter vil noen faktorer som kan gi oss en generell pekepinn på ISILs involvering, evne og metoder for å ramme Europa legges frem. Deretter vil de forskjellige måtene ISIL har ledet og understøttet terrorismen i Europa bli analysert. Denne analysen vil fokusere på to angrep for å fremheve de forskjellige måtene de har vært organisert og understøttet på. Deretter vil disse angrepene bli sett i lyset av ISILs strategiske målsetninger. Ut fra dette er det mulig å kunne si om angrep i Europa er en del av ISILs strategi, samt om det er strategiske mål de søker å oppnå ved bruk av internasjonal terrorisme.

ISILs sorte flagg over Europa - Terrorismen knyttet til ISIL

ISIL er den desidert mest fremtredende jihadistiske terroraktøren i Europa i dag og det er få andre islamistiske terrororganisasjoner som de senere årene har evnet å gjennomføre større angrep på europeisk jord. Det eneste signifikante unntaket er AQAPs angrep på satiremagasinet Charlie Hebdo i Paris 2015. I følge datasettet (Vedlegg 1) utkrystalliserer det seg noen helt klare tendenser når det kommer til ISILs rolle i terrorvirksomheten i Europa de senere årene. Av de 87 plottene som er registrert mellom januar 2011 og oktober 2016 er det i 53 av disse en eller annen form for link til ISIL. I analysen av disse dataene er kun de terrorplott som har en sikker kobling til ISIL inkludert, og det vil derfor muligens være flere av plottene som senere kan vise seg å ha en eller annen form for kobling til

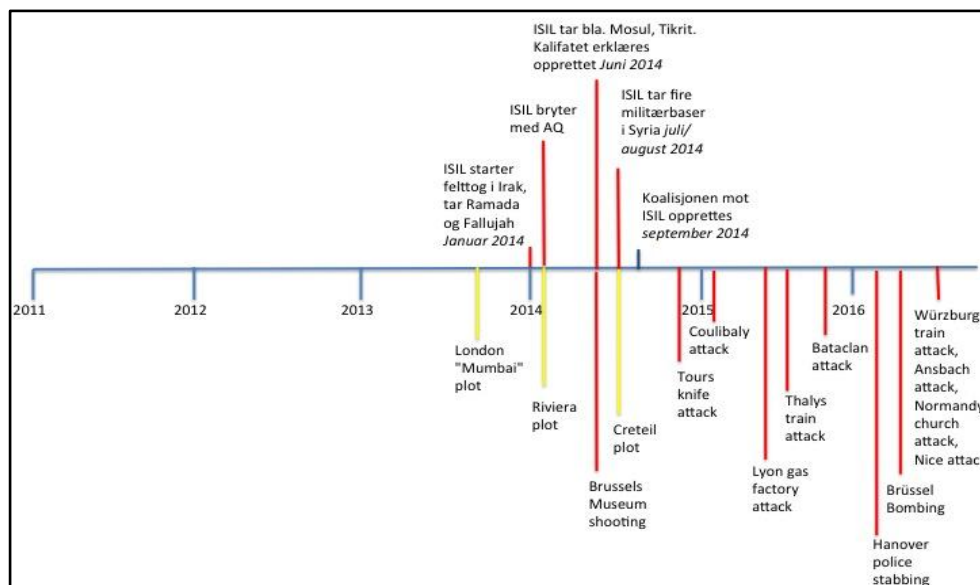
organisasjonen. Dataene viser videre at tettheten av ISIL tilknyttede angrep og forsøk på angrep blir større og større jo nærmere nåtiden vi kommer, med henholdsvis 12 plots i 2014, 18 i 2015 og 21 i 2016. Ut fra figur 1. ser vi tydelig denne utviklingen.

Figur 1. Islamistiske terrorplots i Europa (data fra: vedlegg 1. *Terrorplots og terrorangrep i Europa 2011 - 2016*)

Et annet interessant funn kommer klart frem midtveis i perioden, der en radikal økning i plots fra 2013 til 2014 kommer til syne. Denne økningen i angrep er det ISIL og ISIL tilknyttede jihadister som står for. Disse funnene er relativt opplagte når man ser på dataene, men hva betyr dette? Hvorfor denne økningen og hvorfor på dette tidspunktet? Hvordan henger dette sammen med ISILs strategi og strategiske målsetninger? Ser man på dette i en større sammenheng og ser på ISILs aktivitet i Syria og Irak i den samme tidsperioden ser man at ISIL gjennomførte et meget hurtig og effektivt felttog gjennom de nordlige delene av Irak. I Januar 2014 angrep de provinshovedstaden Ramadi i Anbar, der de tok kontroll over deler av byen samt hele Fallujah, en av de andre nøkkelbyene i Anbar provins. Felttoget fortsatte videre i juli 2014; med begrenset motstand og ved bruk av lite tid tok ISIL blant annet byene Mosul, Tikrit og al-Qaim. Det samme mønsteret benyttet de seg også av i de nordlige delene av Syria. De gjennomførte en ekspansjons-operasjon; og mellom 25 juli og 27 august 2014 tok ISIL blant annet kontroll over fire militærbaser i Al-Hasakah og Al-Raqqah distrikt. Denne kampanjen ble primært gjennomført første halvår av 2014, og skal angivelig ha blitt planlagt og forberedt av Haji Bakr en tidligere Oberst i Saddams etterretningsorganisasjon. Dette er samme mannen som trolig sto bak opprettelsen og organiseringen av ISILs etterretningsorganisasjon Amn al-Kharji (Emni), en organisasjon vi skal komme tilbake til senere i dette kapitlet (Speckhard 2017:3,

Reuter 2015). Dette felttoget var en av handlingene som ble utført for å tilegne seg kontroll over territorium i Levanten noe som igjen var en forutsetning for opprettelse av Kalifatet, og i løpet av perioden tilegnet ISIL seg et territorium på størrelse med Storbritannia. Som nevnt tidligere brøt også ISIL med AQs sentrale ledelse i 2014. Begge disse handlingene er helt i tråd med ISILs strategiske mål om opprettelsen av et verdensomspennende kalifat og underbygger de strategiske målsetningene om å etablere et jihadistisk hierarki, styrte sittende styresmakter i regionen og utvidelse av kalifatets grenser. I forhold til terror plots i Europa utført av ISIL i den samme perioden ser man at det er en markant økning i plots og det er flere planlagte terroroperasjoner som blir avverget mellom februar og august 2014 (se figur 1 og vedlegg 1). Flere forskere peker på at ISILs kampanje i Europa er en form for hevnaksjon (*retaliation*) som en følge av koalisjonen som ble opprettet sent i september måned 2014. Men disse funnene kan tyde på at det kan ha vært mer til denne terrorkampanjen en ren hevnlyst. Det kan se ut som dette var en nøye koordinert plan der de simultant med ekspansjons-operasjonen i Syria og Irak og bruddet med AQ initierte en terrorkampanje mot Europa og at denne kampanjen fortsatt er i gang (se figur 2).

Figur 2. Tidslinje over signifikante hendelser knyttet til ISIL (basert på data fra: Vedlegg 1 & 2) Det foreløpige høydepunktet av denne kampanjen kan se ut til å være første halvår av 2016 (Vedlegg 1). Om dette viser seg å være det faktiske høydepunktet eller om ISIL har flere store operasjoner under oppseiling er det for tidlig å si noe om, men den senere tids angrep rettet mot Storbritannia tyder alt på at kampanjen mot Europa fortsatt er i full gang. Om alle disse angrepene er sentralleddet er

vanskelig å fastslå, men det dukker stadig opp ny informasjon som indikerer at flere av de angrepene og plotene som til å begynne med fremsto som *Inspired lone-actor* angrep har en sterkere tilknytning til ISILs ledere i Syria enn først antatt (Vedlegg 2). For å si noe om ISILs bruk av internasjonal terrorisme som strategisk virkemiddel er det avgjørende å avdekke i hvor stor grad den internasjonale terrorismen er en av deres operasjonslinjer og ikke bare ukoordinerte handlinger utført av sympatisører. For å avdekke dette er det mulig å se på mer enn de bevis som knytter gjerningsmennene til ISILs ledelse; det er et par andre faktorer som også kan gi indikasjoner på om angrep har hatt en form for understøttelse av en større organisasjon. To av de faktorene vi ønsker å fremheve i dette kapitlet er; valg av mål samt ferdighetsnivå på gjerningsmennene.

Valg av mål for et terrorangrep kan si noe om hvor omfattende forberedelser, planlegging og understøttelse av operasjonen har vært. Et komplekst angrep som 13 november angrepet i Paris krever en helt annen form for understøttelse og forberedelse enn et knivangrep mot et opportunistisk mål. ISIL velger primært å angripe myke mål, myke mål er lettere å få tilgang til og effekten blir dermed større med mindre innsats enn mot kritisk infrastruktur, politi og militære mål. Flere av de gjennomførte terrorangrepene i perioden 2011 - 2016 fremstår som lite planlagte angrep mot mer eller mindre tilfeldig valgte mål som er lett tilgjengelig og de har blitt gjennomført med bruk av enkle angrepsvåpen som kniv, øks eller lignende, noe som tyder på en manglende evne til å fremskaffe mer dødelige og effektive våpen. Dette kan igjen tyde på at disse angrepene ikke har vært sentralleddet og understøttet av et nettverk med tilgang til kompetanse og ressurser. På den andre side kan dette være en bevisst handling fra ISILs ledelse og ser vi på al-Adnanis oppfordringer til muslimer i vestlige land kan dette tyde på at dette er en bevisst taktikk. Clare Ellis (2016) poengterer at al-Adnanis uttalelser legger vekt på at angrepene skal være små, diskre og ikke bør involvere flere personer enn nødvendig. “[t]he smaller the numbers of those involved and the less the discussion beforehand, the more likely it will be carried out without problems... One should not complicate the attacks by involving other parties, purchasing complex materials, or communicating with weak-hearted individuals” (Dabiq 2014, Ellis 2016:41). Dermed ser vi en sammenheng mellom inspirerte angrep og ISILs ledelse, og at de trolig benytter denne formen for “*leader les Jihad*” som en av de taktiske metodene for å ramme Europa. Videre fremhever

Ellis (2016) at denne taktikken er en del av en større strategi og at de senere angrepene viser at ISIL også involverer seg sentralt gjennom styring av angrep og logistikkmessig understøttelse. Dette gjelder også angrep som initialt fremstår som “*lone wolf*” eller “*single actor*” angrep, noe vi vil komme tilbake til når vi ser på eksempelet med fjernstyrte angrep. Valg av mer komplekse mål og bruk av avanserte våpen og teknikker vil derimot tyde på at terroristene som gjennomfører disse operasjonene er sentral ledet og har et velfungerende støttenettverk som evner å understøtte denne typen operasjon. Det kan fremstå som relativt enkelt å gjennomføre et terrorangrep mot et folkerikt mål i en europeisk by, men det er ikke nødvendigvis slik. Det er ikke bare å koke sammen noen kjemikalier på kjøkkenbenken for så å gå til nærmeste folketette område å utløse en hjemmelaget bombe. For det første må operasjonen forberedes, dette krever; finansiering, rekruttering, logistikk som anskaffelse av våpen, komponenter til bomber, falske dokumenter og infrastruktur, utdanning og trening av angriperne, rekognosering av målet samt planlegging av operasjonen. For det andre må operasjonen gjennomføres på riktig sted til riktig tid uten å bli avslørt av etterretning og sikkerhets organisasjonene. At en enkelt person innehar kompetanse og kapasitet til å gjennomføre alle disse delene av en terroroperasjon selvstendig uten støtte er en sjeldenhet, men det finnes eksempler. Den høyreekstreme terroristen Anders Behring Breiviks angrep i Oslo og på Utøya 22 juli 2011 er et slikt eksempel, men dette fremstår mer som unntaket enn regelen. Dermed peker komplekse angrep i retning av at angrepet er sentralt planlagt og ledet. Videre vil vellykkede angrep med en høy dødsrate kunne peke i retningen av at terroristene som gjennomfører operasjonen har en eller annen form for trening, utdanning eller erfaring med å gjennomføre terroroperasjoner eller væpnede angrep. I følge Perliger og Milton (2016) har majoriteten av returnerte fremmedkrigere gjennomført trening i treningsleirer og de fleste har også vært deltagende i utførelsen av militære operasjoner i Irak eller Syria. I følge deres undersøkelser hadde 96% av de returnerte fremmedkrigerne vært gjennom en form for treningsleir (Perliger et. al. 2016:48). Denne treningen og erfaringen vil gi dem bedre evne til å gjennomføre angrep rent teknisk, men også øke deres selvsikkerhet og målbevissthet som resultat av erfaring de har opparbeidet seg av å være i kamp, noe som vil kunne føre til en større sjanse for et vellykket angrep. Statistisk sett vil et angrep som er planlagt av en fremmedkriger ha en og en halv gang større sannsynlighet for å gå

etter planen sett opp mot et angrep som er planlagt uten hjelp av fremmedkrigere. Videre er det dobbelt så stor sannsynlighet for at angrepet vil ha et dødelig utfall (Neumann 2016:108, Hegghammer 2013). Denne statistikken er hentet fra en studie som baserer seg på tall i tidsrommet 1990 til 2010, dermed vil det trolig være noe variasjon hvis vi hadde systematisert data fra 2011 og frem til 2016 på samme måte. Ut fra våre egne data ser tallene noe annerledes ut. Hvis vi ser på gjennomførte angrep viser våre data noen andre verdier. Av de angrepene som fremmedkrigere ikke har vært deltagende i operasjonen kom 41% av angrepene til utførelse. Ser vi derimot på angrep der fremmedkrigere har deltatt i utførelsen kom kun 20% av angrepene til utførelse. Men ser vi på dødeligheten blir tallene noe helt annet. I de angrepene fremmedkrigere er deltagende er det dødelig utfall på 83% av de gjennomførte angrepene. Mens dette synker til 39% der det ikke er fremmedkrigere med i utførelsen, noe som sammenfaller med Hegghammers studie (Vedlegg 1, Hegghammer 2013). Datagrunnlaget er trolig ikke feilfritt, og det vil trolig komme mer informasjon om flere av plotene som vil kunne endre resultatet noe, men at det er en endring er høyst sannsynlig. En av grunnene til denne endringen kan være at det er betydelig mer utfordrende for de europeiske etterretning og sikkerhetstjenestene å avdekke plots som planlegges og utføres som *lone* eller *single actor* angrep. Dette kan tyde på at al-Adnanis oppfordring om å holde angrepene små, diskre og ikke bør involvere flere personer enn høyst nødvendig har hatt den ønskede effekten, og at ISILs ledelse er klar over de utfordringene som ligger i å gjennomføre større sentralleddede terrorangrep i Europa. I tillegg har sikkerhetstjenesten hatt et økt fokus på fremmedkrigere. Det foregår et omfattende arbeid blant Europas etterretning og sikkerhetstjenester når det kommer til å kartlegge og følge fremmedkrigere som reiser ut av Europa samt de som returnerer til europeiske land. Dette vil trolig gjøre det vanskeligere for fremmedkrigere å utnytte den kunnskapen de har ervervet seg i krigssonen. De vil enten bli arrestert ved første mulighet og siktet for deltagelse i en terrororganisasjon, eller de vil bli monitorert nøye og således sette et etablert nettverk i fare ved å kontakte dette for å utføre eller understøtte angrep i Europa. Dette kan være en årsaksforklaring til hvorfor plots som involverer fremmedkrigere har en større fare for å bli avdekket og avverget av sikkerhetsorganisasjonene.

Ut fra disse funnene er det sannsynlig at ISILs ledelse gir denne typen operasjoner en viss prioritet og dermed er det trolig en egen organisering av denne kampanjen sentralt i ISIL, det er en del av denne organisasjonen som vil legge grunnlaget for neste del av kapitlet.

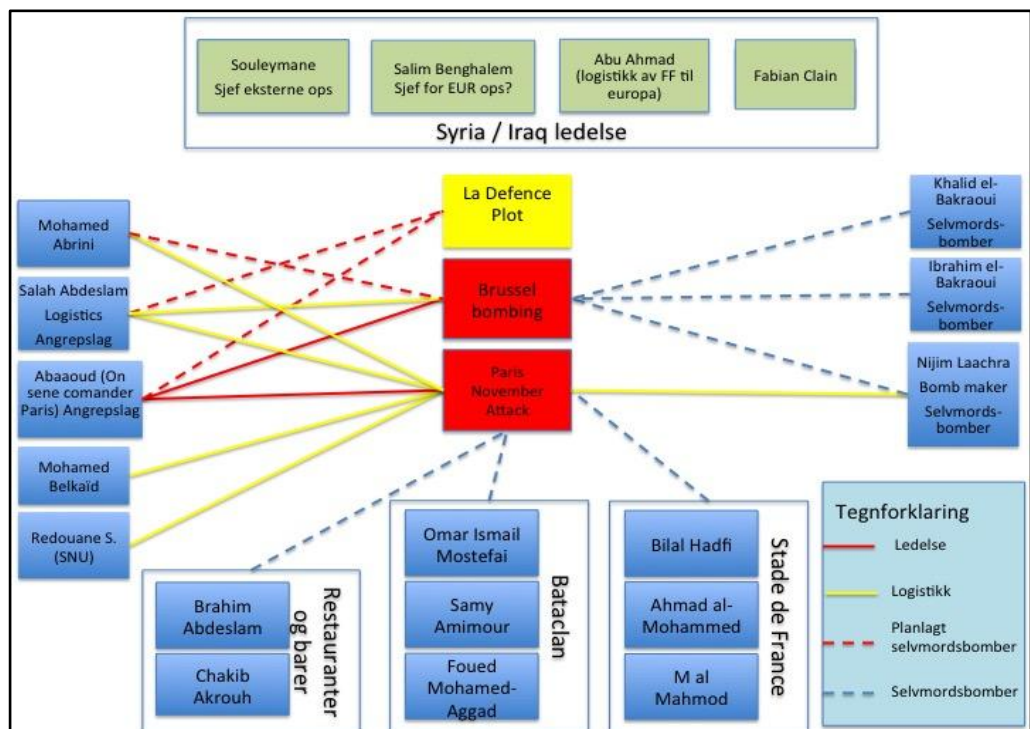
Amn al-Kharji & Paris angrepet 13 november 2015

Hvordan ISIL organiserer og leder sine operasjoner i Europa er fortsatt noe uklart, men det kan se ut til at de har en sentral ledelse med et hierarkisk system der al-Adnani satt på toppen og ledet det hele frem til han ble drept under et av koalisjonens angrep i 2016. Denne organisasjonen som angivelig er ansvarlig for eksterne operasjoner er betegnet som Amn al-Kharji eller Emni, hvem som har tatt over al-Adnans rolle som sjef for Amn al-Kharji er fortsatt uvisst. Under toppledelsen er det trolig et nivå med en mellomleder som er ansvarlig for forskjellige operasjonsområder deriblant Europa (Callimachi 2016, Gartenstein-Ross et. al. 2016). For å få et bilde av hvordan ISIL har organisert og leder sentralstyrte operasjoner i Europa vil en mulig organisering av strukturen og de sentrale personene som gjennomførte Paris angrepene i November 2015 bli beskrevet. Samt hvordan ISIL benytter “*Virtual Planers*” for å ramme Europa på en kosteffektiv og uforutsigbar måte. I den sammenhengen må det understrekes at troverdigheten og påliteligheten til denne dataen er svært vanskelig å bedømme og må derfor ses som en mulig organisering av nettverket som gjennomførte dette angrepet. Denne beskrivelsen vil ikke gi det fulle bilde, da det alltid vil være biter av bildet som mangler. Som Donald Rumsfeld så fint sa det under en pressekonferanse i Pentagon, 12 februar 2002. “*there are known knowns; there are things we know we know. We also know there are known unknowns; that is to say we know there are some things we do not know. But there are also unknown unknowns – the ones we don't know we don't know*”. Den samme utfordringen er der når vi skal se på ISILs organisering av sine klandestine avdelinger. Det vil alltid være faktorer vi ikke vet at vi ikke vet om, som kan ha avgjørende betydning for hvordan vi forstår sammenhengene. Men det bilde vi maler vil være nøyaktig nok for å få frem en viss forståelse av ISILs Europa operasjoner. En av Amn al-Kharjis sentrale ledere er trolig Abu Soleyman al-Firansi. Lite vites om Abu Soleyman, men han er trolig en fransk statsborger med Marokkansk eller Tunisisk opprinnelse, han skal angivelig ha tjenestegjort i den franske

fremmedlegionen (Hecker et. al- 2017:6, Callimachi 2016), og skal ha vært deployert til Afghanistan i tjeneste for legionen. Det spekuleres i hvilken rolle Abu Soleyman har i Amn al-Kharji, men det fremstår p.t. at han er sjef for Amn al-Kharjis seksjon for eksterne operasjoner (Moreng 2016, Gartenstein-Ross et. al. 2016). Hans militære bakgrunn forsterker denne antagelsen ettersom taktisk og stridsteknisk erfaring vil gjøre han i god stand til å planlegge og tilrettelegge for større terroroperasjoner, og denne kunnskapen og erfaringen vil gi han troverdighet og legitimitet som leder. Under seg skal han ha en rekke mellomledere som er ansvarlig for geografisk avgrensede områder eksempelvis Europa, Asia og Arabiske områder (Moreng 2016, Callimachi 2016, Gartenstein-Ross et. al. 2016). Det er sannsynlig at Salim Benghalem kan være en av disse og ansvarlig for ISILs operasjoner i Europa. Benghalem er en fransk jihadist som tidligere gjennomførte rekruttering av fremmedkrigere til ISIL, frem til han i 2013 reiste til Syria. Han har utstrakte forbindelser innen jihadist miljøet i Europa, deriblant hadde han koblinger til Said og Cherif Kouachi, brødrene som på vegne av AQAP gjennomførte angrepet på satiremagasinet Charlie Hebdo i 2015 (Mchugh 2015). Benghalem og hans nestkommanderende Fabian Clain har trolig vært involvert i planleggingen og ledelse av flere angrepsplaner i Europa, deriblant Paris Angrepet 13 november 2015 (Gartenstein-Ross et. al. 2016, O'Connor 2015, Filiu 2016:99). Både Benghalem og Clains kobling til Jihadismen i Europa går tilbake til det franske "*Nineteenth district network*" som ble etablert tidlig på 2000 tallet som en reaksjon på krigen i Irak. Dette nettverket var ledet av Fransk tunisieren Boubaker al-Hakim (Filiu 2016:99). Fabian Clain er en fransk konvertitt til Islam. Clain og hans bror Jean-Michel ble i 2009 arrestert for rekruttering av fremmedkrigere til Irak (Gartenstein-Ross et. al. 2016, O'Connor 2015, Taylor 2015). Clain skal ha reist til Syria i 2014. Han skal også ha kommet med trusler mot Bataclan så tidlig som i 2009 (Taylor 2015). Benghalem og Clains lange fartstid i jihadmiljøet i Europa har trolig gitt dem et utbredt kontaktnettverk innenfor miljøet, noe som trolig gjør dem godt egnet til sentrale posisjoner i Amn al-Kharjis Europa operasjoner. Abdelhamid Abaaoud (1987-2015) har spilt en sentral rolle i flere angrepsforsøk og angrep som er gjennomført i Europa. Den belgiske marokkaneren oppholdt seg i Syria både i 2013 og 2014. Han var lenge utpekt som hjernen bak Paris angrepet i november 2015 (Callimachi 2016). Men ut fra vår data ser det ut som han heller hadde en

sentral rolle i å lede operasjonen på bakken (Vedlegg 2). Og at han hadde andre ledere over seg som hadde planlagt, fasilitert og koordinert operasjonen. Andre sentrale personer i ISILs celle var Najim Laachraoui, Mohamed Belkaid og Salah Abdeslam. Najim var en belgisk statsborger av marokkansk opprinnelse. Han skal angivelig ha vært sprengstoff eksperten i terrorcellen, og skal ha produsert sprengstoffet og selvmords-vestene som ble benyttet til både Paris angrepet og angrepet i Brussel (Blaise et. al. 2016). Han skal også ha leid et av husene som ble benyttet av flere av jihadistene som gjennomførte paris angrepet, dette huset var trolig også tiltenkt for oppbevaring av sprengstoff (Blaise et. al. 2016). Najim skal i følge telefonlogger fra angrepet ha vært sentral i koordineringen av Paris angrepet, denne koordineringen skal ha skjedd fra Belgia. Han var også en av selvmordsbomberne som gjennomførte angrepet på flyplassen i Brussel. Mohamed Belkaid en Algerisk jihadist bosatt i Sverige, skal ha reist mellom Belgia og Ungarn under falskt navn sammen med Najim og Salah Abdeslam (Jason 2015). Hvilke rolle Belkaid hadde i angrepene er fortsatt noe uklart, det kan virke som både han og Abdeslam hadde rent logistikkmessig oppgaver. Belkaid skal blant annet ha overført 750 Euro til Abaaouds kusine Hasna Ait Boulahcen den 17 november 2015 (Mulin 2015). Salah Abdeslam skal ha hatt en viktig rolle innenfor logistikken rundt angrepene som rystet Paris og Brussel vinteren 2015 og 2016. En av hans oppgaver var å samle angrepslaget som gjennomførte Paris angrepet. I tidsrommet august til oktober 2015 skal Abdeslam ha gjennomført fire reiser der han skal ha fraktet terrorister inn til vest Europa (Brisard et. al. 2016:13). Han reiste først tre turer til Ungarn, der han først hentet Bilal Hadfi og Chakib Akrouh; to av terroristene som gjennomførte Paris angrepet. Deretter hentet han Laachraoui og Mohamed Belkaid. Den siste turen til Ungarn ble gjennomført i september, der han hentet ut ami Amimour, Ismaël Omar Mostefai, og Foued Mohamed-Aggad de tre jihadistene som gjennomførte angrepet på Bataclan (Brisard et. al. 2016:11). Han fraktet også noen av selvmordsbomberne til deres mål i forkant av Paris angrepet. Videre er det mulig at han var ansvarlig for å skaffe til veie fenghetter som ble brukt til bombene som ble benyttet under angrepene (Jason 2015). Abdeslam ble arrestert i Brüssel sammen med Mohamed Abrini i mars 2016 (Sitter 2017a:221). Dette viser en klar organisering med roller og ansvar. Det er ledere og taktiske planleggere som planlegger, koordinerer og setter sammen personer med forskjellige egenskaper,

eksempelvis personer med utbredt kontaktnettverk i Europa som kan fremskaffe falske identitetspapirer, noe som er viktig av flere grunner. For det første skape bevegelsesfrihet i og mellom europeiske land, noe som gjør det mulig å forflytte angrepslagene. For det andre gir det mulighet til å leie infrastruktur der angrep kan forberedes og planlegges. Og for det tredje gir det muligheter for logistikkmessige tiltak som overføring av penger og anskaffelse av andre nødvendigheter. Videre har de logistikere som organiserer og fasiliteter, materialer og finansiering, sprengstoff eksperter som produserer avansert sprengstoff og bygger funksjonelle selvmords-vester. Det er videre utpekt personer som leder og koordinerer selve angrepet etter at det er iverksatt, dermed er det tydelig at det utføres kommando og kontroll under operasjonen, noe som trolig gir en økt effekt og sannsynlighet for suksess.

Figur 3. Organisering av ISILs Paris og Brussel celle (basert på data fra vedlegg 2)

Dette eksempelet viser at ISIL absolutt har evne og vilje til å ramme Europa med stor kraft. Evnen viser de gjennom denne nøye planlagte og koordinerte innsatsen der de benytter allerede eksisterende nettverk av jihadister i Europa kombinert med personell som har erfaring fra stridssonen i Irak og Syria. De ressursene som er benyttet av ISIL for å evne å gjennomføre et komplekst angrep som dette i hjertet av Europa i en tid der både etterretningstjenester og sikkerhetsorganisasjoner er på tå hev for å avverge de angrep som er under

oppseiling peker i en retning av at angrep i Europa er en av operasjonslinjene i ISILs strategi.

Virtuel planners & French church plot

Ut fra datasettet (Vedlegg 1) kan det se ut som ISILs dominans har gått på bekostning av andre jihadistiske terrororganisasjoners evne til å gjennomføre angrep i Europa. Dette sammenfaller med funnene til Nesser et. al. (2016:5), der de peker på at ISIL benytter nettverk som allerede er etablert i Europa. Et eksempel på dette er “*Nineteenth district network*” i Frankrike. Dette nettverket ble tidlig på 2000 tallet benyttet som et rekrutteringsnettverk for fremmedkrigere til Irak, det er også dette nettverket Kouachi brødrene var tilknyttet (Filiu 2016:100). De gjennomførte angrepet på Charlie Hebdo i januar 2015, et angrep som hadde klare knytninger mot AQ gjennom deres affilerte organisasjon AQAP i Jemen. Men slik det ser ut nå kan det tyde på at ISIL har overtatt restene av dette nettverket som franske sikkerhetsmyndigheter angivelig skal ha oppløst i 2015 (Filiu 2016). Ut over eksisterende terrornettverk i Europa søker ISIL å utnytte kriminelle nettverk og da spesielt nettverk tilknyttet organisert kriminalitet. Angivelig søker ISIL å rekruttere fremmedkrigere med en kriminell bakgrunn som trenes opp for så å bli sendt tilbake til sitt hjemland. ISIL ønsker å utnytte deres kontakter i den kriminelle verden for å kunne tilegne seg våpen, falske identifikasjonspapirer og hjelp til å bli smuglet inn i europeiske land (Callimachi 2016). Denne evnen til å koble seg til et allerede eksisterende kriminelt nettverk gjør logistikk og understøttelses operasjonene for ISIL betydelig lettere da de slipper å opprette egne nettverk og det blir også lettere for terroristene å gå under radaren til kontraterror enheter som ikke nødvendigvis fokuserer like mye på de kriminelle nettverkene som ikke er tilknyttet terrorisme. I mange Europeiske land ligger det klare begrensninger på etterretningstjenestene, sammenblandingen mellom kriminelle nettverk og terrororganisasjoner skaper noen klare utfordringer da utenlands-etterretningen ikke nødvendigvis har mandat til å samle inn informasjon om nasjonens egne borgere eller på personer som befinner seg innenfor landets grenser (subjekter med rettsvern). Når det da sitter personer i utlandet og kobler disse nettverkene sammen må informasjonen deles mellom innenlands-tjenestene og utenlands-tjenestene og i noen tilfeller mellom militær etterretning, sivile etterretning og sikkerhets-tjenester som politi og tollvesen.

Disse utfordringene vil kunne materialisere seg på flere måter. For det første så vil viktig informasjon kunne bli oversett grunnet at den ene tjenesten ikke sitter med samme bilde som den andre og dermed vurderer informasjonen som irrelevant eller ubetydelig. For det andre så vil det ta tid å få tillatelse til å dele informasjon mellom tjenestene. Og for det tredje vil det kunne være utfordringer knyttet til graderingsnivå og autorisasjonsskiller mellom tjenestene. De “Virtuelle planleggerne” kobler disse kriminelle nettverkene opp mot personer som er rekruttert og radikalisert i Europa (Moreng 2016). Dette gjør de på en sikker måte ved å benytte åpne og tilgjengelige tekniske verktøy for kryptert kommunikasjon som gjør det ytterligere utfordrende for Vestens sikkerhetstjenester å avdekke kommunikasjonen og samarbeidet (Ibid).

French church plot, der den unge teknologi studenten Sid Ahmed Ghlam forsøkte å gjennomføre et angrep mot en kirke utenfor Paris i 2015, fremstår som et godt eksempel på hvordan ISIL “fjernstyrer” mindre terrorangrep uten å ha direkte kontakt med det utførende leddet. Gjennom kryptert internett kommunikasjon ble Sid Ahmed veiledet og instruert. Kompleksiteten i fasiliteringen er godt synlig når man ser på hendelsesforløpet. Via en virtuell planlegger ble Sid Ahmed instruert til å finne en bil der våpnene var blitt plassert, han ble videre instruert til å flytte og oppbevare våpenet i en annen bil plassert et annet sted i tilfelle hans bosted skulle bli ransaket. Utplasseringen av både våpen og kjøretøy var gjort av andre personer som den virtuelle planleggeren hadde kontakt med, trolig personer knyttet til det kriminelle miljøet i Frankrike. Alt dette ble gjennomført uten fysisk kontakt mellom de som instruerte, de som fasiliterte for operasjonen og vedkommende som skulle utføre operasjonen (Callimachi 2017). I henhold til franske myndigheter skal koordinatoren være en franskmann som har reist til Syria og som benytter sitt kriminelle nettverk i Europa til å fasilitere logistikken (Ibid).

Delkonklusjon:

ISIL står bak den kraftige økningen av islamistisk terrorisme i Europa, de er tilpassningsdyktige og har flere taktiske tilnærminger til å utføre de internasjonale terrorangrepene. De har evnet å benytte komplekse sentral-ledede operasjoner utført av utpekt personell med kamperfaring fra Irak og Syria. De har benyttet fjernstyrte angrep med personell rekruttert i Europa som videre er lokalt

understøttet av kriminelle nettverk og de har benyttet inspirerte angrep der gjerningsmannen er påvirket gjennom ISILs propaganda og angrepet utføres ved bruk av lett tilgjengelige virkemidler. Disse forskjellige taktiske metodene gir Europeiske sikkerhetsorganisasjoner forskjellig type utfordringer noe som øker ISILs evne til å gjennomføre angrep. Det er dermed naturlig å konkludere med at ISIL driver en målrettet, sentralstyrt og strategisk terrorkampanje rettet mot Europa. ISIL startet for fullt sin terrorkampanjen mot Europa i 2014, hvis vi da ser tilbake på ISILs strategi og deres syvtrinns plan ser vi at trinn seks som har til hensikt å dele verden i to motstridende grupperinger, skulle begynne umiddelbart etter etableringen av kalifatet. ISIL brøt med AQ i februar 2014. Kalifatet ble erklært i juni samme år, direkte etter at ISIL gjennomførte en omfattende militær operasjon i Syria og Irak. Opptrappingen av terrorismen i Europa skjedde simultant med disse hendelsene og ut fra dette er det mulig at ISILs kampanje i Europa er ment for å underbygge trinn seks i deres strategiske plan. Hvis dette er tilfelle er det naturlig å tro at målsetningene som denne kampanjen er tiltenkt å underbygge er å skape forutsetninger for en sterkere polarisering mellom Vesten og det muslimske samfunnet, det som i denne studien er definert som målsetning nr. 4: *Polarisere Vestlige og muslimske samfunn*, samt målsetning nr. 5: Redusere Vestens innflytelse i ISILs kjerneområder i den hensikt å skape optimale forhold for sin egen styrkeoppbygging og ekspansjon av kalifatet. For å oppnå dette søker de trolig å påføre vestlige stater en frykt som skal munne ut i en sekterisk overreaksjon. Ut fra disse funnene er det naturlig å konkludere med at hypotese 2 er bekreftet. Hvordan Europa har respondert på denne kampanjen er tema for neste kapittel.

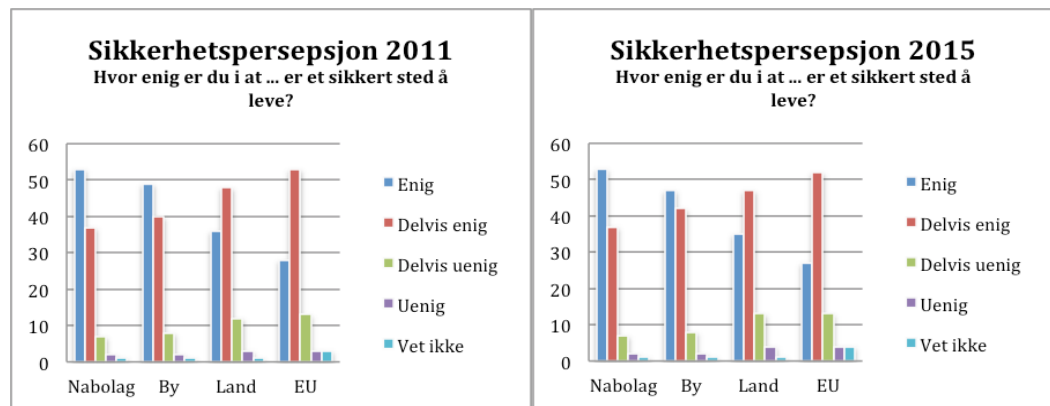
5 Analyse av Europas respons og effekt

I hvilken grad har målgruppene respons påvirket ISILs strategiske målsetninger?

I forrige kapittel ble ISILs kampanje i Europa belyst, og konkluderer med at ISIL driver en målrettet sentralleddet strategisk terrorkampanje og viser evne og vilje til å ramme Europa. Denne kampanjen har utvilsomt hatt en effekt på den europeiske befolkning og deres statsledere og statsinstitusjoner. For å besvare spørsmålet om hvordan målgruppene ISIL ønsker å påvirke har respondert må man først se på hvilken effekt terrorismen har hatt på målgruppene. En av de mest sentrale effektene av terrorisme er frykt, som beskrevet under teorien om

terrorisme som kommunikasjon har terroristene flere målgrupper som de kommuniserer til (McAllister et. al. 2013:246). Dermed vil både den gruppen som er direkte påvirket av terror, men også andre målgrupper som påvirkes indirekte kunne bli påvirket i form av en økt frykt. Det redskapet staten har for å redusere frykt blant befolkningen er sikkerhet. Nasjonal sikkerhet defineres av Sir David Omand til å være: *“a state of trust on the part of the citizen that the risks to everyday life, whether from man-made threats or impersonal hazards, are being adequately managed to the extent that there is confidence that normal life can continue”* (Omand 2010:9). De sentrale faktorene når det kommer til sikkerhet er da tillit til at risikohåndtering blir ivaretatt i så stor grad at livet til borgerne i liten grad blir påvirket. Risikohåndtering handler ikke om å eliminere all risiko, men å benytte tilstrekkelig midler, ressurser og metoder for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. Å eliminere all risiko er mer eller mindre umulig, spesielt sett opp mot den prisen dette vil koste, både når det kommer til samfunnsøkonomiske kostnader, men også opp mot personvern, menneskerettigheter og andre moralske prinsipper, noe som også belyses gjennom Crenshaws (2006b) kontraterror teori. Statens sikkerhetsstrategi må være basert på prinsippene om proporsjonalitet og nødvendighet (Omand 2010:19). Dermed vil det alltid være en mulighet for at terroristene klarer å forsere det nettet av sikkerhetstiltak som staten har satt opp. Et annet redskap staten kan spille på når det kommer til internasjonal terrorisme er utenrikspolitiske virkemidler. Disse kan deles inn i diplomatiske, økonomiske og militære. Ettersom ISIL har flere fasetter ved seg, og opererer både lokalt i Syria og Irak i tillegg til å drive en internasjonal terrorkampanje kan de europeiske statene velge å angripe andre deler av organisasjonen for å svekke den som helhet og dermed redusere deres evne til å angripe mål i Europa. Hvilke utenrikspolitiske virkemidler som er hensiktsmessig å benytte avhenger mye av organisasjonen som man søker å påvirke, samt den situasjonen eller konteksten denne organisasjonen opererer i. I forhold til ISIL er det militærmakt som ser ut til å være en av de mest fremtredende virkemidlene som er tatt i bruk av det internasjonale samfunnet, men som den franske statsministeren Manuel Valls poengterte i en tale til nasjonalforsamlingen 24 september 2014; *“Uten langsiktig støtte, uten diplomatisk og spesielt politisk respons mot årsakene til truslene, risiker den militære innsatsen å være forgjeves”* (Manuel Valls). Så en helhetlig politisk strategi som omfatter mer enn bruk av militærmakt må til for å få på plass en

bærekraftig løsning på utfordringen ISIL representerer. Dette kapittelet vil derfor først se på hvordan terrorismen i Europa har påvirket staten og befolkningen, deretter ses det på disse målgruppens reaksjoner som resultat av terrorismen. Statens reaksjoner vil så deles inn i to tiltaksområder, innenrikstiltak og utenrikstiltak. Som nevnt var tillit til at staten evnet å håndtere risikoen sentral i når det kom til sikkerhet. For å måle denne tilliten til myndighetene, eller med andre ord effekten av frykt på den europeiske populasjonen kan man se på hvor stor grad av sikkerhet de føler. Ved å ta utgangspunkt i EUs befolkningsundersøkelser *Public Opinion in the European Union*, samt relevante *Special Eurobarometer*, er det mulig å analysere borgernes sikkerhetsfølelse, samt se på utviklingen av denne i et historisk perspektiv. Ut i fra de historiske dataene føler den europeiske befolkningen seg relativt trygg og terrorisme har ikke vært en spesielt stor bekymring for den europeiske befolkningen. Dette kan derimot se ut til å ha endret seg de siste årene. I henhold til data fra *Special Eurobarometer 432 Europeans' attitudes towards security* (se figur 4.) er følelsen av sikkerhet hos den europeiske befolkningen relativt uendret fra 2011 og 2015. Derimot kommer det tydelig frem at sikkerhetspersepsjonen endrer seg jo lenger vekk fra individet man beveger seg.

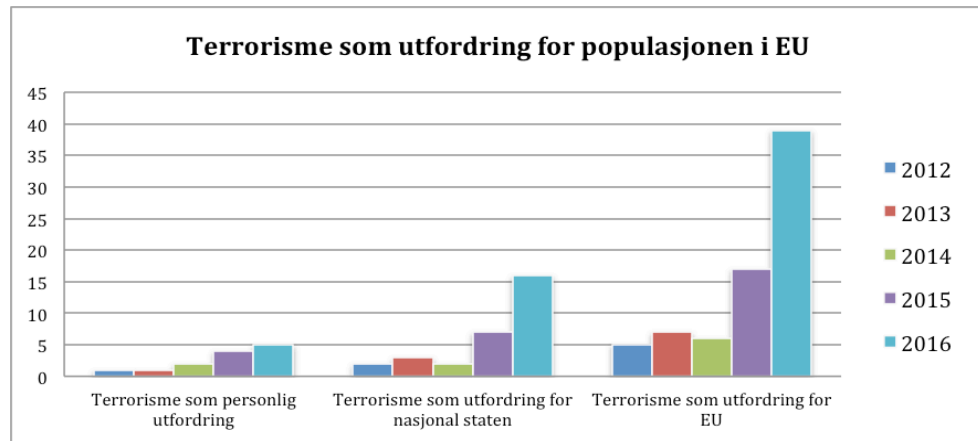

Figur 4. Sikkerhetspersepsjon i EU 2011 & 2015. (data hentet fra: *Special Eurobarometer 432*)

Denne endringen kommer også til syne i data fra *Public Opinion in the European Union* i tidsrommet 2012 - 2016. Figur 5. viser at det er en viss forskjell på det personlige og nasjonale plan kontra det overnasjonale planet som EU representerer. Innbyggerne i EU ser terrorisme som et større problem for unionen en for dem selv personlig. Men på tross av at befolkningen i EU ser på terrorisme som en stor utfordring for Unionen har de fortsatt en stor følelse av trygghet innad i EU, der 79 prosent av befolkningen er helt eller delvis enig i at det er trygt å bo i

EU i 2015, noe som kun er en nedgang på 2 prosent fra 2011 (EU 2015a). Ser man dette opp mot persepsjonen av at terrorisme er en stor utfordring for EU er det mulig å se at terrorisme ses som en betydelig større sikkerhetsutfordring enn tidligere.

Ifølge *Public Opinion in the EU* mener 17 prosent i 2015 at terrorisme er en av de to største utfordringene kontra 5 prosent i 2012 (EU 2012, EU 2015b). Denne dataen er basert på multiple choice spørsmål der to utfordringer kan krysses av.

Figur 5. Terrorisme som utfordring for populasjonen i EU[1]. Data hentet fra: *Public opinion in the EU* (2012-2016).

Resultatene når samme spørsmålet stilt på en åpen måte med spontane svar ser resultatene noe annerledes ut og terrorisme rangeres høyest i 2015, med 49 prosent kontra 33 prosent i 2011 (EU 2015a:20). Ut fra dette kan man anta at økningen i terrorisme har hatt en effekt på hva Europas borgere anser som en sikkerhetsrisiko, men at terrorismen ikke har hatt en avgjørende påvirkning på borgernes totale følelse av sikkerhet i Europa. Hva dette skyldes er vanskelig å si, og det å måle frykt er også meget utfordrende. Men at ISILs terrorvirksomhet i Europa har påvirket den europeiske befolkningens persepsjon av frykt, og da spesielt hva de frykter kommer tydelig frem.

En av årsakene til at borgerne fortsatt føler en høy grad av sikkerhet kan være tillitten til de statsinstitusjonene som er ment å håndtere disse utfordringene. Det er en klar sammenheng mellom borgernes oppfattelse av Europa som et trygt sted å leve og oppfattelsen av at politiet gjør nok for å forhindre terrorisme. 67 prosent av de borgerne i EU som mener at EU er et sikkert sted å leve mener også at politiet gjør nok for å forhindre terrorisme (EU 2015a:43). På den andre siden har deler av den europeiske befolkningen utviklet en større fremmedfrykt spesielt rettet mot muslimer og islamofobisk kriminalitet mot moskeer og muslimske

samfunn har økt drastisk i deler av Europa. Eksempler på dette ser vi spesielt som etterspill av angrepene på satiremagasinet Charlie Hebdo i januar 2015. Det ble i etterkant av angrepene gjennomført seks angrep mot moskeer og restauranter i Port-la-Nouvelle, Albi, Saint Jüery, Vendôme, Soissons og Digne-les-Bains, disse angrepene ble av Europol klassifisert som høyreekstrem terrorisme (Europol 2016:41). Videre er det en kraftig økning i angrep på asylmottak. Den tyske innenriksministeren rapporterte om mer enn 800 angrep mot asylmottak i 2015 mot 198 i løpet av 2014 (Europol 2016:41), og i 2016 var det ifølge det tyske innenriksministeriet 3,533 angrep på migranter og asylmottak i Tyskland (BBC 2017). Det kan være flere faktorer som påvirker disse reaksjonen hos den europeiske befolkningen, eksempelvis den økningen i innvandring som vi har sett de siste årene, men det er trolig en sammenheng mellom ISILs bruk av internasjonal terrorisme og reaksjonen til deler av den europeiske befolkningen. I tillegg til befolkningens reaksjoner er det markante reaksjoner fra europeiske politikere, og da spesielt opposisjonspolitikere som tilhører høyresiden. Enkelte opposisjonspolitikere søker å spille politisk mynt på trusselen og enkelte profilerte partiledere har kommet med uttalelser som helt klart spiller inn i ISILs narrativ. Nestlederen i det Tyske partiet, Alternativ for Tyskland Alexander Gauland uttalt *“Islam is not a religion like Catholic or Protestant Christianity, but a faith linked intellectually with a takeover of the state. Therefore, the Islamization of Germany is a danger.”* (Faiola et. al 2016). Dette sammenfaller med Richardsons (2008) teori der terroristene søker å fremprovosere en reaksjon som skal underbygge deres oppnåelse av politiske målsetninger. Disse voldelige reaksjonene fra den europeiske befolkningen og spesielt fra det høyreekstreme miljøet og de politiske uttalelsene vil kunne benyttes som videre propaganda mot det vestlige samfunnet og styrker således ISILs retorikk, og underbygger deres strategiske målsetning om å skape en sterkere polarisering mellom vestlige og det muslimske samfunnet. Denne polariseringen er helt i tråd med steg seks (*The Stage of Absolute Confrontation*) i Sayf al-Adls syvstegs-strategi og dermed i tråd med ISILs målsetning om polarisering å polarisere verden. Derimot har ikke de høyrepopulistiske partiene som er mest fremtredende i den polariserende retorikken klart å vinne frem i stor nok grad til å endre majoritetens politiske standpunkt, noe valgresultatene i Europa har vist den senere tiden. Høyresiden led smertelige nederlag først i Østerrike, deretter Frankrike og Storbritannia.

Som nevnt mener europeere at politi, justis og militære har en viktig rolle i bekjempelse av terrorisme (EU 2015a). De virkemidlene og fullmaktene disse institusjonene har til rådighet er ofte oppe til debatt, og som nevnt i teorikapitlet har Crenshaw (2006b:254) presentert to begrensninger som ligger på en demokratisk stat når det kommer til kontraterror strategi. Den første begrensningen ligger i statens befolkning, der staten må ta hensyn til et mangfold av interesser blant befolkningen som kan bli påvirket av forskjellige typer kontraterror strategier. Den andre er knyttet til staters mulighet til å bruke makt, der demokratiske stater er begrenset til kontraterror aktiviteter som er sosialt akseptert. Når det kommer til virkemidler for bekjempelse av terrorisme har staten to sentrale former for virkemidler de kan benytte, de kan benytte virkemidler som treffe innenfor innenriksdomenet og de kan benytte virkemidler som virke innenfor utenriksdomenet.

Statens dilemma; Kontraterror innenfor nasjonens grenser

Flere stater i Europa har gjort endringer innenfor innenriksministeriets ansvarsområde, men også innen justissektoren, noe som har hatt innvirkning på borgernes rettigheter og frihet. I følge *Special Eurobarometer 432* hevder 55 prosent av de spurte i 2015 at borgerrettigheter og friheter har blitt begrenset som resultat av terrorbekjempelsestiltak (EU 2015a:45). Eksempler på dette ser vi tydelig i de landene som har blitt rammet hardest av den islamistiske terrorismen de siste årene. Frankrike deployerte etter Charlie Hebdo angrepet 10,000 soldater til å utføre interne sikkerhetsoperasjoner i sentrale deler av landet. President Francois Hollande innførte også unntakstilstand i landet etter terrorangrepene i Paris 13 November 2015, noe som kun har blitt gjort to ganger siden slutten av Algerie krigen i 1962 (Hecker et. al. 2017). Unntakstilstanden skulle i utgangspunktet oppheves relativt raskt men ble ytterligere utvidet som følge av terrorangrepet i Nice, juli 2016. Å la en nasjon leve under unntakstilstand over tid kan føre med seg uheldige ringvirkninger. Borgernes oppfattelse av sin egen rettssikkerhet og frihet kan bli skadelidende. Den franske unntakstilstanden gir blant annet politiet mulighet til å gjennomføre husransaking og arrestasjoner uten krav om juridisk vedtak fra en domstol (Hecker et. al. 2017:14, Mcpartland 2016). I løpet av en tre måneders periode etter angrepet i Paris i November 2015 gjennomførte fransk politi 3289 husransakninger der kun 28 av dem viste til en

viss link til terrorisme (Andreassen et. al. 2016). Den jevne Franskmann gir uttrykk for at en reduksjon i sine borgerrettigheter og personvern er en liten pris å betale for å bekjempe terrorisme (Mcpartland 2015). Som nevnt i teorikapitlet peker Martha Crenshaw (2006b:254) på to begrensninger som ligger på staten. Ifølge den første av Crenshaws begrensninger så må staten ta hensyn til flere gruppers interesser. Det å finne balansegangen mellom samfunnssikkerhet og den enkelte borgers rettssikkerhet er viktig. For en minoritetsgruppe av befolkningen som er offer for slik inngripen i privatlivet vil det trolig utvikle seg til en situasjon som føles krenkende og diskriminerende, dette på tross av at majoriteten i samfunnet mener at disse inngrepene i deres borgerrettigheter er legitimert på bakgrunn av trusselen. slike omfattende operasjoner, rettet mot en liten del av befolkningen under forhold der deres rettssikkerhet er redusert som følge av en unntakstilstand eller andre kontraterror tiltak, kan lett benyttes i propagandakrigen mot den samme staten. Dermed forsterker staten ISILs budskap om at det vestlige samfunnet ikke er forenlig med Islam og at muslimer ikke kan leve et fullt muslimsk liv i Vesten, noe som potensielt vil kunne føre til ytterligere rekruttering, radikalisering og flere terrorangrep i Europa eller med andre ord, mobilisering av potensielle støttespillere. Terroristenes forsøk på å spille på frykt for å få en stat til å overreagere blir av Tom Parker betegnet som “terrorfellen” (Parker 2015, Sitter 2017a:271). Dette er en felle historien har vist at stater stadig går rett inn i; et godt eksempel på dette er George W. Bush sin “krig mot terror” og det er vel liten tvil om at denne krigen har skapt grobunn for mer terrorisme enn den har redusert grunnlaget for terrorisme. Om Europa er på vei rett inn i denne fellen er for tidlig å konkludere med, men det er sannsynlig at man balanserer på en knivsegg i så henseende. Louise Richardson advarer om at: *“Part of the genius of terrorism [...] is that it elicits a reaction that furthers the interests of the terrorists more often than their victims”* (Richardson 2008:102), og flere av de kontraterror tiltakene vestlige stater har iverksatt kan og blir i dag benyttet i ISILs propaganda for å forsterke deres budskap, et godt eksempel er som nevnt krigen mot terror, og Bush sin uttalelse som er blitt benyttet for å forsterke ISILs budskap om å “eliminere gråsonen”.

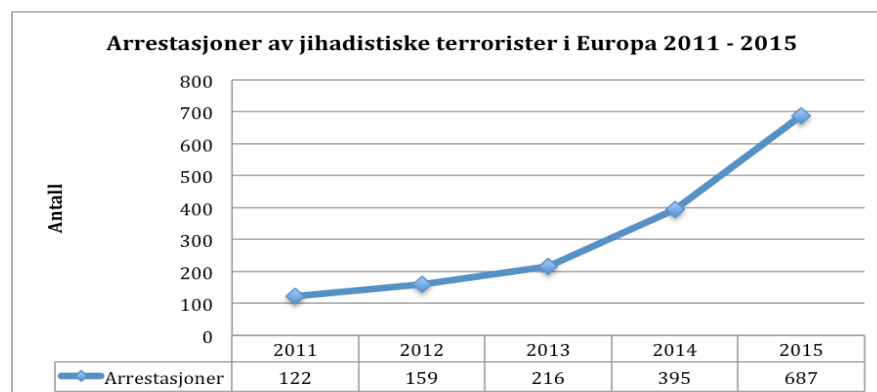
“Bush spoke the truth when he said, ‘Either you are with us or you are with the terrorists.’ Meaning, either you are with the crusade or you are with Islam (...)
The operations quickly exposed the different deviant “Islamic” movements, the

palace “scholars,” and the deviant du’āt, not to mention the apostate tawāghīt, as all of them rushed to serve the crusaders led by Bush in the war against Islam. And so, the greyzone began to wither...” (Dabiq 2015:54)

Så hvorfor faller regjeringer for denne opplagte fellen gang etter gang når den for mange er så åpenbar? Det finnes ikke noe enkelt svar på dette, men Parker har en mulig forklaring når han påstår at regjeringer som er utsatt for terror står i et vanskelig dilemma. På den ene siden kan ikke trusselen ignoreres ettersom trusselen, som både er fysisk rettet mot liv og samfunn og mot selve staten, er reell og krever en respons, men på den andre siden vil en for hard respons av regjeringen styrke terroristenes sak og posisjon (Parker 2015). Dette gjelder spesielt dersom responsen er konsentrert mot en liten del av befolkningen ettersom det fremprovoserer en ytterligere følelse av segregering og polarisering. Parker hevder at befolkningen i demokratier som er rammet av terror må bestemme seg for hva slags samfunn de vil leve og bevisst unngå å bli sine egne verste fiender. Men dette er lettere sagt enn gjort. Befolkningen i en stat forventer å bli beskyttet av staten. Dette er et ufravikelig krav og en sentral del av selve grunnmuren i menneskets aksept for å bo i en stat. Staten har voldsmonopol og befolkningen forventer at den skal bli brukt som respons på terroren. De forventer etterretninger som leder politi og sikkerhetsstyrker til arrestasjoner eller voldsbruk mot terrorens utøvere, og i et demokrati har befolkningen mange muligheter til å uttrykke sitt krav. Historien har vist at regjeringer ofte har lett for å gi etter for et slikt press i fare for å fremstå som handlingslammet eller, blant enkelte, som et reelt ønske om å ta hevn. Dette kan medføre en spiral, negativ eller positiv avhengig av øyet som ser, som gir statens sikkerhetsstyrker økt handlingsrom uten juridisk bakteppe og behandling, noe som skjedde i Frankrike etter angrepet på Charlie Hebdo. Dette medfører en raskere og mer effektiv etterretnings- og sikkerhetstjeneste noe som kan medføre at terroroperasjoner forhindres, men samtidig, som Eva Blum-Dumontet sa etter Frankrikes utvidede fullmakter til statens etterretningstjenester: *“If we learn anything from history it’s that giving full power to governments on surveilling citizens is really not a good idea”* (Parker 2015:7).

Når det kommer til Crenshaws andre faktor: demokratiske staters begrensning i å bruke maktmidler som er sosialt akseptert, ser vi at vestlige stater har begynt å tøy tidligere grenser for bruk av tvangsmidler i et forsøk på å forhindre

terrorisme i Europa. Det Franske politiet er blitt gitt utvidede myndigheter, deriblant er de gitt tillatelse til å arrestere og holde personer mistenkt for å være involvert i terrorvirksomhet varetektsfengslet i fire timer uten advokatbistand. De har gjort det enklere å iverksette tiltak mot franskmenn som tidligere har vært involvert i terrorforbund utenlands, og de som dømmes for terrorisme vil kunne bli dømt til livstid i fengsel uten muligheter for tidligere løslatelse (Mcpartland 2016). I november 2014 vedtok Franske myndigheter en lov som muliggjorde det å stenge websider som fremmet jihadistiske synspunkter uten å trenge en rettskjennelse fra en dommer. Og et nytt lovforslag som per juli 2016 ikke var godkjent av den konstitusjonelle rettsinstansen, vil tillate dommere å dømme de som besøker jihadistiske websider til to års fengsel samt en bot på €30,000 (Ibid). Det ble også vedtatt en lov i 2016 som gir endringer i politiets fullmakter der det gis utvidede tillatelse til å benytte dødelig makt utover selvforsvar i spesifikke omstendigheter under et terrorangrep (Hecker et. al. 2017). Disse endringene i det juridiske systemet har gitt staten mulighet for å gjennomføre flere og større operasjoner rettet mot mistenkte islamister, figur 6. viser en klar økning i antallet arrestasjoner knyttet til jihadisme i Europa.

Figur 6. Antall jihad relaterte arrestasjoner i Europa mellom 2011 og 2016. (data hentet fra *European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016*)

I tillegg til den tidligere nevnte “terrorfellen” er det en fare forbundet med arrestasjon og fengsling av “uskyldige islamister”. Det er gjort flere studier som viser til en viss sammenheng mellom fengselsopphold og radikalisering, der mindre radikale personer og kriminelle uten en religiøs eller islamistisk bakgrunn har blitt indoktrinert i løpet av soningstiden og har endt opp som voldelige terrorister (Hamm 2007, CIA 2002, Basra et.al. 2016:29, Sitter 2017a:261). Et godt eksempel på dette er den beryktede fangeleiren i Irak, ved navn Camp Bucca, der ISILs leder og kalif, Abu bakr al-Baghdadi sonet i ti måneder. Leiren var i

følge en tidligere offiser som tjenestegjorde der “*et rekrutteringskontor og skole for de terroristene vi kjemper mot i dag*” (Stern et. al. 2015:35). Det er også fengsels koblinger mellom sentrale personer i de senere års terrorangrep i Europa. Flere av de sentrale lederne i Amn al-Kharji som ble nevnt i foregående kapittel har sonet i europeiske fengsler, deriblant Fabian Clain, en av ISILs ledere for operasjonene i Europa, som sonet i Fleury-Merogis fengselet sammen med en av de medskyldige i angrepet på politimannen Jean-Baptiste Salvaing i Magnanville sommeren 2016 (Vedlegg 2). Mohammed al-Ayouni, en veteran fra kampene i Fallujah i 2004, sonet sammen med den da småkriminelle Salim Benghalem som fort ble radikalisert av den karismatiske jihadistene (Filiu 2016). Som nevnt i forrige kapittel befinner Benghalem seg nå i Syria og er trolig en sentral del av ISILs Europa operasjoner, og antas å være en av de sentrale lederne for 13 November angrepet i Paris (Vedlegg 2). Dette er bare noen eksempler, det finnes sikkert flere av disse koblingene. Men hvis vi da ser tilbake til den dramatiske økningen av arrestasjoner knyttet til jihadisme i Europa de senere år, med en seksdobling av arrestasjoner fra 2011 til 2016 kan dette potensielt ha en meget negativ innvirkning på det man søker å oppnå med disse arrestasjonene, nemlig å skape mindre terrorisme, noe som understøtter ISILs strategiske delmål om polarisering og mobilisering.

Preventiv bekjempelse av trusselen; Europas utenrikspolitiske reaksjoner

Som nevnt har staten mulighet til å iverksette en rekke utenrikspolitiske tiltak for å redusere risikoen for terrorisme mot staten. Et godt eksempel på dette er USAs invasjon av Afghanistan i kjølvannet av 11 september angrepet, der rasjonale var å ta problemet ved roten og eliminere terrortrusselen der den hadde sitt opphav fremfor å vente til den kom til vesten. Som en reaksjon på opptrappingen av terrorismen i Europa har også de europeiske statene blant annet respondert militært på denne utfordringen. Bruken av militære midler mot ISIL i Syria og Irak henger sammen med flere faktorer enn den internasjonale terrorismen i Europa, men det utkrystalliserer seg noen klare indikasjoner på at det er en sammenheng mellom angrep rettet mot europeiske stater og deres militære engasjement i konflikten i Midtøsten. Irak og Syria-konflikten ble av vesten lenge sett på som et regionalt anliggende Vestlige stater med USA i spissen var kloke av skade og ønsket ikke å gjenta de feilene som ble gjort i Midtøsten på begynnelsen

av 2000 hvor de igjen kunne havne i en hengemyr med tunge militære bidrag og nasjonens unge soldater hjemsendt i kister, slik som vi så fra Irak og Afghanistan i denne perioden (Byman 2015:183). ISIL ble som tidligere nevnt sett på som en aktør som hadde lokale og regionale målsettinger og ikke en global terrororganisasjon som ønsket å benytte nevneverdige ressurser på å angripe vestlige stater. Men som funnene i foregående kapittel viser henger deres militære ekspansjons kampanje i Irak og Syria trolig sammen med den globale terrorkampanjen som har utspilt seg de siste årene. Og mye tyder på at mange av de vestlige nasjonenes statsledere fikk seg først en oppvekker når ISIL viste sin militære kapasitet ved at de gjennomførte det velorganiserte “blitzangrepet” gjennom Syria og Irak i 2014. Deretter fikk de en ny oppvekker når ISIL gjennomførte de velorganiserte og effektive angrepene i Paris og Brussel i 2015, noe som viste deres evne og vilje til å ramme europeiske stater med stor kraft på sitt eget territorium. Som en reaksjon på disse hendelsene startet Frankrike sin operasjon (Opération Chammal) mot ISIL i august 2014. Denne operasjonen hadde primært et fokus på humanitær assistanse, våpenstøtte og opplæring av Irakiske styrker. De utvidet dette videre i September 2014 med luftstyrker og de gjennomførte det første luftangrepet i Irak 19 september samme år. Frankrikes bidrag skulle være begrenset til Irakisk territorium og ikke inkludere franske kampstyrker på bakken (Eichensehr 2014). Men som vi så i foregående kapittel intensiferte ISIL sine angrep i Europa, og Frankrike var et av landene som ble hardest rammet i denne kampanjen. Som et direkte resultat av dette så vi en utvidelse av det franske bidragets operasjoner, både når det gjelder intensitet men også en geografisk utvidelse som inkluderer operasjoner innenfor de Syriske grensene, og de første luftoperasjonene over Syria ble gjennomført i slutten av september 2015. Den 15 november 2015, to dager etter Paris angrepene utførte franske luftstyrker sin til da største luftoperasjon, der de gjennomførte omfattende luftangrep mot ISIL i Raqqa (Doherty et. al. 2015). I følge uttalelser fra Frankrikes innenriksminister Bernard Cazeneuve var denne operasjonen en direkte gjengjeldelse for Angrepene i Paris (Ibid). Og Frankrikes president Francois Hollande gjennomførte etter Paris angrepene i November 2015 en rekke statsbesøk for å koordinere og intensivere kampanjen i Midtøsten. Han ytret etter et møte med USAs president Barack Obama at de to landene ville intensivere luft kampanjen mot ISIL i Syria og Irak, utvide etterretningssamarbeid samt søke å

tette grensen mellom Tyrkia og Syria (Khan 2015). Denne militære responsen på terrorismen har hatt betydelig effekt på ISILs evne til å gjennomføre militære operasjoner i Syria og Irak. Etter at koalisjonen kom på banen med en teknologisk overlegen luftstyrke til støtte for irakiske og kurdiske bakkestyrker møtte ISIL for første gang reell motstand på slagmarken. Slaget om Tikrit i 2015 viste at ISIL ikke var ustoppelig. ISILs offensiv har stoppet opp, og ISIL har siden 2015 blitt tvunget til å endre sin fremgangsmåte fra å være offensiv til nå å være defensiv, de har fortifisert byene og fører en stillingskrig mot koalisjonen og de irakiske styrkene. Men de har mistet by etter by, deriblant Fallujah og Ramadi og i skrivende stund står slaget om Mosul og Raqqa. Når Mosul faller vil ISIL ikke lenger ha territoriell kontroll i Irak av noe betydning.

Delkonklusjon:

For å konkludere dette kapittelet har vi sett at på tross av at befolkningen i EU ser på terrorisme som en betydelig større utfordring for Unionen i dag enn tidligere, har de fortsatt en stor følelse av trygghet innad i EU. Økningen i terrorisme har hatt en effekt på hva Europas borgere anser som en sikkerhetsrisiko og terrorisme kommer høyt opp på listen over faktorer som bekymrer Europas borgere, men på tross av dette har ikke terrorismen hatt en avgjørende påvirkning på borgernes totale følelse av sikkerhet i Europa. Dette kan være en av årsaksforklaringene til at de høyrepopulistiske partiene i Europa ikke har vunnet frem på tross av at de har søkt å benytte frykten for terrorisme for å vinne politisk støtte i befolkningen. Vi har også sett en tydelig sammenheng mellom ISILs bruk av internasjonal terrorisme og reaksjonene til flere av målgruppene som ISIL søker å påvirke. Voldelige reaksjoner mot muslimer fra den europeiske befolkningen samt statens reaksjoner i form av utvidede myndigheter til politi og sikkerhetstjenester er reaksjoner som forsterker ISILs budskap, noe som potensielt vil kunne føre til ytterligere rekruttering, radikalisering og underbygger ISILs strategiske målsetning om å skape en sterkere polarisering mellom vestlige og det muslimske samfunnet. Enkelte Europeiske stater balanserer på en knivsegg når det kommer til å hensyn ta alle grupper av sin befolkning og hvilke tvangsmidler de har tatt i bruk, arrestasjons problematikken kan være en av de områdene som potensielt kan slå hardt tilbake på sikt gjennom en økt rekruttering til ISIL og andre militante islamistiske grupper. Når det kommer til statens utenrikspolitiske reaksjoner ser vi

at koalisjonens militær kampanje mot ISIL i Irak og Syria har betydelig redusert ISILs evne til å erobre nytt terreng, de mister by etter by og vil trolig måtte oppgi kalifatet og stats-ambisjonen sin. Vi ser dermed at responsen fra europeiske stater påvirker ISILs evne til ekspansjon av kalifatet i negativ retning ettersom intervensjonen i hovedsak rammer ISILs militære kapasiteter. Byman (2015) hevder dette er selve tyngdepunktet i ISILs strategi, og ved å ramme deres militære evne til ekspansjon gjennom å erobre og konsolidere fysisk terreng, rammer den vestlige koalisjonen ISILs kritiske sårbarhet. Dersom ISILs militære kapasiteter elimineres vil ISIL ikke lenger ha muligheten til å oppnå sitt strategiske mål. Koalisjonens militære kampanje i ISILs kjerneområder vil også påvirke deres evne til å planlegge og organisere terrorangrep i Europa ettersom ledelse av ISIL operasjoner påvirkes negativt av koalisjonens kombinerte etterretning og luftkampanje. Flere av ISILs ledere har blitt drept på bakgrunn av den vestlige luftkampanje, og sikkerhetstiltakene ISILs strategiske ledelse må leve under vanskeliggjør koordinering. Dette gjelder spesielt de sentralt planlagte og understøttede angrepene, slik som Paris angrepene i 2015. Dette vil også ha en negativ innvirkning på deres appell og evne til å mobilisere støttespillere, for hvem er vel villige til å risikere liv og statsborgerskap for å emigrere til et fallende kalifat? Den internasjonale terrorismen har også ført til at vestlige nasjoner har økt sin involvering i regionen, de svake statene i Midtøsten har blitt mer avhengig av vestlig støtte. Denne utviklingen går således på tvers av ISILs målsetning nr. 3 og 4. om å styrte sittende styresmakter i muslimske land og redusere Vestens innflytelse i regionen. I sum ser vi at ISILs terrorkampanje i Europa har hatt en viss positiv innvirkning på oppnåelsen av enkelte av organisasjonens målsetninger gjennom sin polariserende kommunikasjon som har resultert i mobilisering av enkelte støttespillere, men ikke nok til at det har fått strategisk virkning på nåværende tidspunkt. Hypotese 3 er dermed delvis avkrefet. Terrorismen har også ført til enkelte reaksjoner fra Europa som er med på å hindre ISILs oppnåelse av sine strategiske målsetninger, og da er tapet av terreng og potensielt kalifatets undergang i nær fremtid de faktorene som kommer best frem i denne studien.

6 Oppsummering og konklusjon

Denne oppgaven argumenterer for at ISIL's overordnede strategiske mål er et verdensomspennende kalifat ledet av ISIL, basert på ISIL's ideologi. Strategien er

i så måte maksimalistisk, noe de ulike strategiske målsetningene understøtter. ISIL gjennomførte et tydelig strategisk skifte i 2014 der de gikk fra å fokusere på territoriell ekspansjon i Irak og Syria til å også dreie fokuset mot internasjonale terroroperasjoner. Fellesnevneren for denne fasens målsetninger er ISILs ønske om å fremprovosere en sekterisk kamp mellom seg selv og alle andre som ikke støtter deres ideologi. I den forbindelse har ISIL innledet en sentralledet terrorkampanje i Europa som et ledd i sin strategi. Et polariserende budskap, kommunisert gjennom terrorisme og propaganda mot Europa, er fremtredende i denne kampanjen. Målsetningen med budskapet er todelt; Polarisere verden i to grupperinger - *“the forces of faith and the forces of atheism”*, samt å mobilisere støttespillere i den muslimske befolkningen, i den hensikt å få mest mulig kampkraft til sitt kalifat til den kommende sekteriske kampen mellom grupperingene. Vi ser dermed at ISILs strategisk målsetting med terrorisme i Europa ikke hviler på avskrekking fra vestlig involvering i ISILs kjerneområder, men snarere søker å nøre opp til en sekterisk kamp mellom det vestlige og det muslimske samfunn. ISIL har vist at de er tilpasningsdyktige og fleksible, de evner å tilpasse seg motstanderen gjennom å benytte forskjellige taktiske tilnærminger. De taktiske tilnærmingene ISIL benytter for å ramme Europa kan deles inn i tre prinsipielt forskjellige metoder som alle har forankring i ISILs strategi. De benytter inspirerte angrep, fjernstyrte angrep og sentralledede angrep. Gjennom disse forskjellige taktiske tilnærmingene har de klart å utfordre Europeiske sikkerhetsorganisasjoner i stor nok grad til at de har evnet å gjennomføre en rekke vellykkede angrep i hjerte av Europa, og økningen i angrep er tredoblet i perioden fra 2013 til 2016. De vellykkede operasjonene har materialisert seg i en respons fra Europa og den europeiske befolkning. Det er denne responsen ISIL søker å utnytte til strategisk gevinst, men effekten fra ISILs internasjonale terror i Europa har materialisert seg både positivt og negativt for ISILs strategiske mål. ISIL har mistet store deler av det terrenget de holdt i Irak og Syria og tilveksten av fremmedkrigere til kalifatet er betydelig redusert, noe som direkte utfordrer ISILs strategi. Dersom kalifatet opphører, forvitrer ISIL fra sin nåværende form. Derimot har ISIL klart å fremprovosere en respons fra den europeiske befolkning der en økning i høyreekstrem vold mot muslimer er en markant del av responsen, noe som er med på å polarisere vestlige og muslimske samfunn i Europa. De har til en viss grad evnet å redusert den europeiske

befolkningens rettssikkerhet og borgerrettigheter, samt mobilisert enkelte europeiske muslimer til å gjennomføre angrep i Europa noe som kan føre til en negativ spiral mellom det muslimske samfunn og staten. Men på tross av den omfattende terrorkampanjen har de ikke på nåværende tidspunkt evnet å endre majoriteten av de europeiske borgernes politiske standpunkt, noe som blant annet kom til syne under valgene i flere av de europeiske landene i 2016. Ut fra dette ser det ut til at ISIL har like vanskelig for å provosere frem en overreaksjon fra den europeiske befolkning som de har med å mobilisere sine potensielle støttespillere, ettersom det er bare en liten fraksjon fra begge leire som lar seg dra inn i denne voldsspiralen som ISIL søker å blåse liv i. Det kan derfor tyde på at ISILs terrorkampanje mot Europa ikke understøtter deres strategiske mål på nåværende tidspunkt, men i større grad undergraver deres mulighet til å oppnå sitt ideologiske nirvana. Europas motstand mot ISILs forsøk på polarisering synes foreløpig å holde stand, men i hvor stor grad europeiske statene og den europeiske befolkning opprettholder sin motstand er vanskelig å predikere. På den andre siden kan ISILs tap av terreng i Syria og Irak være en kalkulert risiko de er villige til å ta for å fremprovosere denne sekteriske kampen. Dersom vi ser på dagens situasjon i regionen er det lite tvil om at maktkampen vil fortsette for fullt mellom de gjenværende partene lenge etter at ISIL har blitt beseiret militært, og disse kampene er allerede i gang. Konfliktlinjene er mange deriblant mellom Shia og Sunni, USA og Russland, Syria og Israel, Iran og USA, Tyrkere og Kurdere. Det kan derfor tyde på at den virkelige utfordringen er ikke å bekjempe ISIL, men heller å løse situasjonen som vil utspille seg etter kalifatets potensielle fall. Denne studien har ikke tatt for seg disse aspektene, men om denne potensielle risikovilligheten gir uttelling for ISIL og hvordan disse konfliktlinjene vil bli påvirket når ISIL ikke lenger er en militær trussel er utvilsomt et interessant tema for videre forskning.

Referanser

Litteratur:

Abrahms Max (2006) Why Terrorism Does Not Work. In *International Security*, Vol. 31, No. 2 (Fall 2006), pp. 42–78

Abrahms Max (2008) What Terrorists Really Want: Terrorist Motives and Counterterrorism Strategy. In *International Security*, Vol. 32, No. 4, (spring 2008), pp. 78-105.

Andersen S.S. (2013) *Casestudier: Forskningsstrategi, generalisering og forklaring*. Bergen: Fagbokforlaget

Basra, Rajan & Neumann, Peter R. & Brunner, Claudia (2016) *Criminal Pasts, Terrorist Futures: European Jihadists and the New Crime-Terror Nexus*. London: ICSR

Brisard Jean-Charles & Jackson Kévin (2016) The Islamic State's External Operations and the French-Belgian Nexus. *CTC Sentinel* November/December 2016. Vol 9. Issue 11.

Byman Daniel (2015) *Al Qaeda, the Islamic State, and the Global Jihadist Movement; what everyone needs to know*. New York: Oxford University Press.

CIA (2002) *Terrorist: Recruiting and Operating Behind Bars*, CTC 2002-40103, 20.08.2002

Crenshaw Martha (1981). The Causes of Terrorism. In *Comparative Politics*, Vol. 13, No. 4. (jul., 1981)

Crenshaw Martha (2006a). Have Motivations for Terrorism Changed? In Jeff Victoroff (ed.), *Tangled Roots: Social and Psychological Factors in the Genesis*

of Terrorism. NATO Security through Science Series, Human and Societal Dynamics, Vol. 11. Amsterdam: IOS Press.

Crenshaw Martha (2006b). The Image of Terrorism and the Government's Response to Terrorism. In David C. Rapoport (ed.), *Terrorism: Critical Concepts in Political Science*. London: Routledge.

Crenshaw Martha (2011). Psychological constraints on instrumental reasoning. In *Explaining Terrorism: Causes, Processes, and Consequences*. London and New York: Routledge

Dabiq (2014) "The Failed Crusade". Issue 4. 11 October 2014

Dabiq (2015) "From Hypocrisy to Apostasy: The Extinction of the Grayzone". Issue 7. 12 February 2015

Ellis, Clare (2016) With a Little Help from my Friends: an Exploration of the Tactical Use of Single-Actor Terrorism by the Islamic State. In *Perspectives on Terrorism* Vol. 10 nr. 6. 2016

Etterretningstjenesten (2016) *FOKUS 2016: Etterretningstjenestens vurdering av aktuelle sikkerhetsutfordringer*. Oslo. Etterretningstjenesten

EU (2012) *Standard Eurobarometer 78 Autumn 2012: Public opinion in the European Union*. TNS Opinion & Social

EU (2015a) *Special Eurobarometer 432: Europeans' attitudes towards security*. TNS Opinion & Social

EU (2015b) *Standard Eurobarometer 84 Autumn 2015: Public opinion in the European Union*. TNS Opinion & Social

EUROPOL (2016) *European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016*. Hague,

The Netherlands: European Police Office

Filiu, Jean-Pierre (2016) The French “Iraqi Networks” of the 2000s: Matrix of the 2015 Terrorist Attacks? *Perspectives on Terrorism*. Volume 10, Issue 6.

Fishman, Brian H. (2016) *The Master Plan: ISIS, Al-Qaeda and the Jihadi Strategy for Finale Victory*. New Haven: Yale University Press

Friedland, E. (2014) *Special Report the Islamic State*: Clarion Project.
<http://www.clarionproject.org/sites/default/files/islamic-state-isis-isilfactsheet-1.pdf>

Gambill, Gary C. (1998) “The Balance of Terror: War by Other Means in the Contemporary Middle East,” *Journal of Palestine Studies*, Vol. 28, No. 1 (Autumn 1998), p. 61.

Gartenstein-Ross Daveed & Barr Nathaniel (2016) Bloody Ramadan: How the Islamic State Coordinated a Global Terrorist Campaign. *War on the Rocks*. July 20 2016. (Benyttet 05.02.2017)
<https://warontherocks.com/2016/07/bloody-ramadan-how-the-islamic-state-coordinated-a-global-terrorist-campaign/>

Hamm, Mark S (2007) *Terrorist Recruitment in American Correctional Facilities: An Exploratory Study of Non-Traditional Faith Groups*, Washington DC: US Department of Justice.

Hegghammer, Thomas (2006) Global Jihadism after the Iraq War. I: *Middle East Journal*, Vol. 60, no. 1 (Winter, 2006), pp. 11-32: Middle East Institute.

Hegghammer, Thomas (2013) Should I Stay or Should I Go? Explaining Variation in Western Jihadists’ Choice between Domestic and Foreign Fighting. *American Political Science Review* 107:1 pp. 1-15.

Hegghammer, T. & Nesser, P. (2015) Assessing the Islamic State's Commitment to Attacking the West. In *Perspectives on terrorism*. Vol. 9. No 4 2015.

Hecker, Marc & Tenenbaum, Elie (2017) France vs. Jihadism: The Republic in a New Age of Terror, *Notes de l'Ifri*, Ifri, January 2017.

Isakhan, B. (2015). The Iraq Legacies and the Root of the "Islamic State". In Isakhan, B (Ed.) *the Legacy of Iraq: From the 2003 War to the "Islamic State"*. Edinburgh: Edinburgh University Press; New York: Oxford University Press.

Jenkins B.M. (2006). *Unconquerable Nation: Knowing Our Enemies, Strengthening Ourselves*. Santa Monica, CA: RAND 2006
<http://www.theatlantic.com/international/archive/2016/09/jenkins-hoffman-crenshaw-september-11-al-qaeda/499334/>

Joscelyn, Thomas (2016). Abu-Bakr Al Baghdadis grand jihad against the world. 03. Nov 2016
<http://www.longwarjournal.org/archives/2016/11/abu-bakr-al-baghdadis-grand-jihad-against-the-world.php>

Lister, Charles R. (2015) *The Islamic State: A brief Introduction*. Brookings Institution Press

McAlister B. & Schmid A. P. (2013) Theories of Terrorism. in Schmid A. P. (Ed) *The Routledge Handbook of Terrorism Research*. Routledge. Oxon UK

Moreng, Bridget (2016) ISIS' Virtual Puppeteers: How They Recruit and Train "Lone Wolves" *Foreign Affairs*. September 21. 2016 (Benyttet 06.02.2017)
<https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers>

Nesser, Petter (2015) *Islamist Terrorism in Europe: A History*. Hurst & Company. London

Nesser Petter, Stenersen Anne & Oftedal Emilie (2016) Jihadi Terrorism in Europe: The IS-Effect. In *Perspectives on Terrorism* Vol. 10 nr. 6. 2016

-
- Neumann, Peter R. (2016) *Radicalized: New Jihadists and the Threat to the West*. I. B. Tauris. London
- Omand, David (2010) *Securing the State*. Oxford University Press. New York
- Parker, Tom (2015) It's A Trap: Provoking an Overreaction is Terrorism 101. *RUSI Journal*, 160:3 (2015), s.38-46.
- Perliger Arie & Milton Daniel (2016) *From Cradle to Grave: The Lifecycle of Foreign Fighters in Iraq and Syria*. Combating Terrorism Center at West Point. New York
- Philips Brian j. (2015) What Is a Terrorist Group? Conceptual Issues and Empirical Implications. *Terrorism and Political Violence*, 27:225-242. Routledge
- Rapoport D. C. (2012) "The Four Waves of Modern Terrorism", in Horgan & Braddock, *Terrorism Studies: A Reader*.
- Richardson Louise (2008). *What Terrorists Want: Understanding the Enemy, Containing the Threat*. Random House. New York
- Schmid A. P. (2005) Terrorism as psychological warfare. *Democracy and Security*, 1, 2005.
- Schmid A. P. (2013) The Definition of Terrorism, in Schmid A. P. (Ed) *The Routledge Handbook of Terrorism Research*. Routledge Oxon UK
- Sitter, Nikolai (2017a) *Terrorismens Historie: Attentat og terrorbekjempelse fra Bakunin til IS*. Dreyer Forlag. Oslo Norway
- Sitter, Nicolai (2017b). Foredrag ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt 22.03.2017 <http://www.nupi.no/Arrangementer/2017/Laerdommer-fra-150-aar-med-terrorisme-og-terrorbekjempelse>
-

Speckhard, Anne & Yayla, Ahmet S. (2017) The ISIS Emni: Origins and Inner Workings of ISIS's Intelligence Apparatus. In: *Perspectives on Terrorism*, Volume 11, Issue 1, February 2017.

Steinberg Guido (2013). *German Jihad*. New York: Colombia University Press

Stern, Jessica & Berger, J. M. (2015) *ISIS: The State of Terror*. New York: William Collins.

Media artikler:

Andreassen, Tor Arne & Pletten, Cristina (2016) Europas kontroversielle vei mot å avverge terror: Fra tysk burkaforbud til fransk "Guantanamo". *Aftenposten*, 30 august 2016. (Benyttet 06.03. 17) <http://www.aftenposten.no/verden/Europas-kontroversielle-vei-mot-a-avverge-terror-Fra-tysk-burkaforbud-til-fransk-Guantanamo-602945b.html>

BBC (2017) Germany hate crime: Nearly 10 attacks a day on migrants in 2016. *BBC*. February 26. 2017. (Benyttet 27.02.2017) <http://www.bbc.com/news/world-europe-39096833>

Blaise Lilia & Breeden Aurelien (2016). "Najim Laachraoui, 24, Bomb Maker for Paris and Brussels Attacks". *The New York Times*. 25 March 2016. (Benyttet 09.02.2017). <https://www.nytimes.com/2016/03/26/world/europe/najim-laachraoui-24-bomb-maker-for-paris-and-brussels-attacks.html>

Callimachi, Rukmini (2016) How a Secretive Branch of ISIS Built a Global Network of Killers. *The New York Times* (Benyttet 01.02.17) https://www.nytimes.com/2016/08/04/world/middleeast/isis-german-recruit-interview.html?_r=0

Callimachi, Rukmini (2017) Not 'Lone Wolves' After All: How ISIS Guides World's Terror Plots From Afar. *The New York Times* (Benyttet 05.02.17)

https://mobile.nytimes.com/2017/02/04/world/asia/isis-messaging-app-terror-plot.html?_r=0&referer=

Doherty, Ben & Henley, Jon & Traynor, Ian (2015) Paris attacks: French police launch raids as military strikes Isis in Syria. *The Guardian*, November 16, 2015. (Benyttet 06.03.17) <https://www.theguardian.com/world/2015/nov/15/paris-attacks-car-found-with-kalashnikovs-as-gunmans-relatives-questioned>

Eichensehr, Kristen (2014) French Prime Minister's Statement on Action Against ISIL. *Just Security*, September 26. 2014. (Benyttet 06.03.17) <https://www.justsecurity.org/15671/french-prime-ministers-statement-action-isil/>

Faiola, Anthony & Kirchner, Stephanie (2017) Islam is Europe's 'new fascism,' and other things European politicians say about Muslims. *The Washington Post* (benyttet 12.06.17) https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2016/06/07/ten-things-outspoken-european-politicians-are-saying-about-islam/?utm_term=.928783383b24

Jason, Hanna (2015) Belgium seeks 2 tied to Paris suspect Abdeslam. *CNN*. December 4. 2015. (Benyttet 09.02.2017). <http://edition.cnn.com/2015/12/04/europe/belgium-paris-attacks/>

Khan, Taimur (2015) US and France agree to scale up air strikes against ISIL. *The National*, November 25. 2015. (Benyttet 06.03.17) <http://www.thenational.ae/world/americas/us-and-france-agree-to-scale-up-air-strikes-against-isil>

Mchugh, Jess (2015) Who Is Salim Benghalem? Trial Begins For France's Top ISIS Recruiter, Called True Mastermind Of Paris Islamic State Attacks. *International Business Times* (Benyttet 08.02.17) <http://www.ibtimes.com/who-salim-benghalem-trial-begins-frances-top-isis-recruiter-called-true-mastermind-2205958>

Mcpartland, ben (2015) French MPs approve boosting spying powers. *The Locale* (Benyttet 02.10.16)

<https://www.thelocal.fr/20150505/france-law-spying-parliament>

Mcpartland, ben (2016) What has France actually done to fight terrorism?. *The Local* (Benyttet 02.10.16)

<https://www.thelocal.fr/20160719/what-has-france-done-to-fight-terrorism>

Moreng, Bridget (2016) ISIS' Virtual Puppeteers How They Recruit and Train "Lone Wolves". *Foreign Affairs* September 21. 2016. (Benyttet 20.02.2017)

<https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers>

Mulin, Gemma (2015) Two new Paris attack suspects pictured as Belgian police launch nationwide manhunt for 'armed and dangerous' pair. *Mirror*. 4 december 2015. (Benyttet 09.02.2017) <http://www.mirror.co.uk/news/world-news/two-new-paris-attack-suspects-6955187>

O'Connor, Roisin (2015) Paris attacks: Voice in Isis propaganda is 'probably' French jihadist Fabien Clain. *Independent*. Tuesday 17. November 2015 (Benyttet 08.02.17) <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/paris-attacks-voice-in-isis-video-is-probably-french-jihadist-fabien-clain-a6737736.html>

Reuter, C. (2015). The terror strategist: Secret files reveal the structure of Islamic State. *Der Spiegel*, April 18, 2015

<http://www.spiegel.de/international/world/islamic-state-files-show-structure-of-islamist-terror-group-a-1029274.html>

Taylor, Adam (2015) A French Muslim convert living in Syria is believed to play a key role in European terror. *The Washington Post*. November 21. 2015.

(Benyttet 08.02.2017)

https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/11/21/a-french-muslim-convert-living-in-syria-is-believed-to-play-a-key-role-in-european-terror/?utm_term=.ef151697bea4

Uttalelser og taler:

Valls, Manuell (2014) Frankrikes statsministers tale for Nasjonalforsamlingen (Assemblée Nationale) vedrørende Frankrikes tiltak mot ISIL. 24. September 2014. URL: <https://www.justsecurity.org/15671/french-prime-ministers-statement-action-isil/>

Zarqawi (2005) Zarqawi statement May 20, 2005, Part 1, "English Translation *Jihad Unspun 2005*, May 26, 2005
http://www.jihadunspun.com/newsarchive/article_internal.php?article=102833&list=/newsarchive/index.php&.

Vedlegg 1**Datsett Terror plots Europa**

Følgende vedlegg er i microsoft excel format og er derfor linket via dropbox da DIGIX ikke støtter opplasting av dette formatet. Det er mulig å laste ned filen fra dropbox og åpne den i microsoft excel.

Vedlegg 1. Datsett Terror plots Europa.

<https://www.dropbox.com/s/w7670gnchguvh83/Vedlegg%201.%20Datsett%20Terror%20plots%20Europa.xlsx?dl=0>

Vedlegg 2**Central players in ISILs European operations****Contents**

Amn al-Kharji (Enmi).....
Amn al-Kharji leadership in Syria.....

Abu Mohammed al-Adnani: (Dead)

Haji Bakr (aka Samir Abd Muhammad al-Khlifawi) (Dead).....

Abu Sulayman al-Faransi:.....

Salim Benghalem: (Aka; Abu Mohamed al-Faransi).....

Fabien Clain:.....

Abu Ahmad:

Dniel Mahi: (Aka: Abu Idriss. codename: Padre) (Dead).....

Abu Us- ama al-Madani.....

Amn al-Kharji Europe cell

Abdelhamid Abaaoud: (Aka Abu Umar al-Baljiki)(Dead).....

Najim Laachraoui: (Aka; Soufiane Kayal Aka; Abou Idriss) (Dead)

Mohamed Belkaïd (Aka: Samir Bouzid) (dead)

Salah Abdeslam: (Arrested).....

Mohamed Abrini: (Arrested).....

Redouane S. (SNU) (Arrested).....

Virtual Planners

Rachid Kassim:

Abu Issa al-Amriki: (Dead).....

Europe based Recruiters

Khalid Zerkani: (Arrested)

This document is a compilation of information regarding central players in ISILs European terror operations. The document is mainly based on data retrieved from media reporting and academic articles.

Amn al-Kharji (Enmi)

Amn al-Kharji leadership in Syria

Abu Mohammed al-Adnani: (Dead)

Was a thirty-nine-year old Syrian, born near Idlib, Syria.¹ Former official spokesman for ISIL, and likely former head of Amn al-Kharji.² Below him is a tier of lieutenants empowered to plan attacks in different regions of the world.³ Al-Adnani was killed in August 2016 by a U.S. airstrike in al-Bab.⁴

Haji Bakr (aka Samir Abd Muhammad al-Khlifawi) (Dead)

A former colonel in the intelligence service of Saddam Hussein's Air Defense Force, became the architect of ISIS's intelligence apparatus—the Emni.⁵ Previously jailed in Abu Ghraib and Camp Bucca, along with ISIS leader Abu Bakr al-Baghdadi as well as other embittered former nationalistic Iraqi intelligence officers, Haji Bakr emerged in the leadership of a group, which, after plotting together in Camp Bucca from 2004 to 2008, reunited in 2012 to create the clandestine organization that eventually became known as the “Islamic State.”⁶ Haji Bakr was sent by the group into Syria in late 2012, as a part of a tiny advance cluster, with the mission to help plot out the steps for the future “Islamic State,” to capture as much territory as possible in Syria, and from there to launch an

¹ Speckhard et. al. (2017) The ISIS Emni: Origins and Inner Workings of ISIS's Intelligence Apparatus. In: *Perspectives on Terrorism*, Volume 11, Issue 1, February 2017.

³ https://www.nytimes.com/2016/08/04/world/middleeast/isis-german-recruit-interview.html?_r=0

⁴ Speckhard et. al. (2017) The ISIS Emni: Origins and Inner Workings of ISIS's Intelligence Apparatus. In: *Perspectives on Terrorism*, Volume 11, Issue 1, February 2017.

⁵ Ibid.

⁶ <https://www.theguardian.com/world/2016/sep/07/losing-ground-fighter-morale-isis-all-over-for-isis-syria-turkey>.

Speckhard et. al. (2017) The ISIS Emni: Origins and Inner Workings of ISIS's Intelligence Apparatus. In: *Perspectives on Terrorism*, Volume 11, Issue 1, February 2017.

Speckhard, A., & Yayla, A. S. (2016). *ISIS defectors: Inside stories of the terrorist caliphate*. McLean, VA: Advances Press, LLC;

invasion back into Iraq.⁷ Haji Bakr was killed by a Syrian rebel group in 2014.⁸

Abu Sulayman al-Faransi: (Aka: Abdelilah Himich)

Is believed to be a French national in his 30s who is of either Moroccan or Tunisian ancestry,⁹ and a former soldier in the French foreign legion¹⁰, he served with the legion in Afghanistan.¹¹ He is believed to have played an integral role in the planning of the November 2015 Paris attacks. Is probably high in the hierarchy of Amn al-Kharji, possibly the head of external operations.¹² Senior American intelligence and defence officials name the current leader as either one of two top lieutenants of Mr. Adnani either Abu Souleymane al-Faransi or Abu Ahmad.¹³ He has commanders below him whom are responsible for coordinating terror operations in different regions.¹⁴

Salim Benghalem: (Aka; Abu Mohamed al-Faransi)

French Islamist, 35 year old. Affiliated with the Buttes-Chaumont group in Paris¹⁵, aka: “*Nineteenth district network*”, the same network as the Kouachi brothers.¹⁶ He joined one of the Kouachis and Coulibaly in a botched attempt to spring a Paris Islamist from jail in 2010.¹⁷ Is believed to be the head of the

⁷ Ibid.

⁸ http://www.longwarjournal.org/archives/2014/02/isis_confirms_death.php

⁹ https://www.nytimes.com/2016/08/04/world/middleeast/isis-german-recruit-interview.html?_r=0

¹⁰ Hecker Marc et. al. (2017) *France vs. Jihadism: The Republic in a Age of Terror*. IFRI Security Studies Center

¹¹ <http://www.pbs.org/wgbh/frontline/article/u-s-identifies-key-player-in-isis-attacks-on-europe/>

¹² <https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers>

¹³ http://www.nytimes.com/2016/08/04/world/middleeast/isis-german-recruit-interview.html?_r=0.

¹⁴ <https://warontherocks.com/2016/07/bloody-ramadan-how-the-islamic-state-coordinated-a-global-terrorist-campaign/>

¹⁵ <http://www.bbc.com/news/world-europe-35399021>

¹⁶ Filiu, Jean-Pierre (2016) The French “Iraqi Networks” of the 2000s: Matrix of the 2015 Terrorist Attacks? *Perspectives on Terrorism*. Volume 10, Issue 6.

¹⁷ <http://www.bbc.com/news/world-europe-35399021>

European network in Amn al-Kharji¹⁸, and the ringleader behind the November 13 attacks in Paris.¹⁹ He is thought to have travelled with Cherif Kouachi to Yemen in 2011 where both came under the influence of Anwar al-Awlaki (AQAP).²⁰ He left for Syria in 2013 and was sentenced to 15 years in jail in absentia; he is also on the US list of Designated Global Terrorists (SDGT).²¹

Fabien Clain:

A French convert to Islam, he is in his mid thirty's and is believed to be Salim Benghalems deputy.²² He has allegedly been in Syria since February 2014.²³ Clain was strongly linked to a group that gravitated around the entourage of Mohamed Merah, the man who gunned down three French soldiers before attacking a Jewish school in Toulouse in 2012.²⁴ In 2009, Clain was sentenced to five years in prison for recruiting jihadists to fight in Iraq.²⁵ He is believed to have a link to the attempted attack on a church in Villejuif, which was aborted on 19 April after attacker Sid Ahmed Ghlam, 24, shot himself in the leg.²⁶ Investigators retrieved the email address and other contact info to Fabien Clain in the hose of one of the purported accomplices (Saad R.) of the 13 June attack on a French

¹⁸ <https://warontherocks.com/2016/07/bloody-ramadan-how-the-islamic-state-coordinated-a-global-terrorist-campaign/>

¹⁹ <http://www.ibtimes.com/who-salim-benghalem-trial-begins-frances-top-isis-recruiter-called-true-mastermind-2205958>

²⁰ <http://www.bbc.com/news/world-europe-35399021>

²¹ Ibid.

²² <https://warontherocks.com/2016/07/bloody-ramadan-how-the-islamic-state-coordinated-a-global-terrorist-campaign/>

²³ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/paris-attacks-voice-in-isis-video-is-probably-french-jihadist-fabien-clain-a6737736.html>

²⁴ Ibid.

²⁵ https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2015/11/21/a-french-muslim-convert-living-in-syria-is-believed-to-play-a-key-role-in-european-terror/?utm_term=.775de87708c7

²⁶ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/paris-attacks-voice-in-isis-video-is-probably-french-jihadist-fabien-clain-a6737736.html>

policeman (Jean-Baptiste Salvaing) in Magnanville. Saad R. had also spent time in Fleury-Merogis prison together with Fabien Clain in 2011-12.²⁷

Abu Ahmad:

Is believed to be Syrian or French²⁸ and close to Abu Soleyman, based in Syria, he is allegedly playing a role in planning and logistics for external operations.²⁹ He is believed to have a link to the November 13. Paris attack.³⁰ His role is unclear but it is likely that he is a central player in European operations.³¹ He was allegedly in contact with the Paris and Brussels attacker via encrypted communications, and coordinated their actions.³² Senior American intelligence and defence officials name the current leader of Enmi as either one of two top lieutenants of Mr. Adnani either Abu Souleymane al-Faransi or Abu Ahmad.³³

Dniel Mahi: (Aka: Abu Idriss. codename: Padre) (Dead)

A thirty year old Belgian with Moroccan roots from Molenbeek, he left for Syria on 20th of January 2014.³⁴ He belonged to Katibat al-Battar, the elite brigade within Islamic State, which also included Abaaoud among its members.³⁵ He is probably linked to the shooting on the 24th of May 2014 against the Jewish museum in Brussels.³⁶ Killed in Syria.

²⁷ <http://www.bfmtv.com/societe/policiers-tues-un-lien-entre-l-attaque-de-magnanville-et-les-attentats-du-13-novembre-990575.html>

²⁸ <http://www.pbs.org/wgbh/frontline/article/u-s-identifies-key-player-in-isis-attacks-on-europe/>

²⁹ https://www.nytimes.com/2016/08/04/world/middleeast/isis-german-recruit-interview.html?_r=0

³⁰ Ibid.

³¹ <http://www.pbs.org/wgbh/frontline/article/u-s-identifies-key-player-in-isis-attacks-on-europe/>

³² Ibid.

³³ http://www.nytimes.com/2016/08/04/world/middleeast/isis-german-recruit-interview.html?_r=0.

³⁴ <https://emmejihad.wordpress.com/2017/01/18/terror-chief-who-commanded-abaaoud-also-came-from-molenbeek/>

³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid.

Abu Us- ama al-Madani

A prominent figure involved in building up the group's external attacks capability, a senior Saudi leader running the Islamic State's foreign fighters affairs. Al - Madani handled the recruitment for a secret training program to dispatch volunteers back home for operational purposes.³⁷

Amn al-Kharji Europe cell

A senior French security official told the Associated Press that French intelligence received such warnings "all the time" and "every day". But Iraqi intelligence officials said they had warned France about specific details.

These included the allegation that the attackers were trained for this operation and had been sent from Raqqa back to France, where they met a sleeper cell that helped them carry out their plan. In all, 24 people were involved: 19 attackers and five others in charge of logistics and planning. None of these details have so far been corroborated by French or western intelligence agencies, AP said.³⁸

Abdelhamid Abaaoud: (Aka Abu Umar al-Baljiki)(Dead)

French authorities implicated him in four out of six foiled attacks in the months leading up to November 13 Paris attack.³⁹ Believed to function as a middleman between the Verviers plotters and the IS-leadership in Syria.⁴⁰ Abaaoud operated out of Greece and Turkey, where he supervised the deployment from Syria, and

³⁷ https://www.ctc.usma.edu/v2/wp-content/uploads/2016/11/CTC-Sentinel_Vol9Iss1118.pdf p.9

³⁸ <https://www.theguardian.com/world/2015/nov/15/paris-attacks-car-found-with-kalashnikovs-as-gunmans-relatives-questioned>

³⁹ <http://www.bbc.com/news/world-europe-35399021>

⁴⁰ <http://edition.cnn.com/2015/02/13/europe/europe-belgium-isis-plot/>

the reception of the Verviers plotters in the West.⁴¹ Was linked to Abdeljalil Ait El Kaid, a man arrested in Warsaw on June 2015 for planning terrorist attack in Spain.⁴² He was in contact with Mehdi Nemmouche who conducted the attack on the Jewish museum in Brussels in May 2014.⁴³ He was linked to el-Khazzani who conducted the failed assault against a Thalys train on August 21, 2015.⁴⁴ Believed to have been the on-site coordinator in the November 13 Paris attack⁴⁵. And is believed to have been part of a suicide team that was to attack the La Defense business district in Paris as part of the Paris and Brussels attacks⁴⁶. He was affiliated to Katibat al-Battar, a Libyan-dominated Islamic State battalion.⁴⁷ Killed during a police raid on an apartment in the Paris suburb of Saint-Denis on November 18.⁴⁸

Najim Laachraoui: (Aka; Soufiane Kayal Aka; Abou Idriss) (Dead)

Najim a Belgian citizen born on the 18th of May 1991 in the Moroccan town of Ajdir, raised in the Brussels municipality of Schaerbeek.⁴⁹ He left for Syria in 2013. He was present in the car of Paris suspect Salah Abdeslam during a control at the Hungarian-Austrian border on September 9, 2015.⁵⁰ On the 5th of October he rented a house in Auvelais, in the southern Belgian province of Namur. The house was subsequently used by several of the Paris suspects. Apparently it was

⁴¹ https://www.ctc.usma.edu/v2/wp-content/uploads/2016/11/CTC-Sentinel_Vol9Iss1118.pdf

⁴² <http://gaceta.es/noticias/abdeljalil-ait-kaid-seleccionado-siria-atentar-espana-07072016-1837>

⁴³ https://www.ctc.usma.edu/v2/wp-content/uploads/2016/11/CTC-Sentinel_Vol9Iss1118.pdf

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ <http://www.bbc.com/news/world-europe-35399021>

⁴⁶ <http://www.thelocal.fr/20151124/paris-terrorists-abaaoud-ringleader-la-defense>

⁴⁷ https://www.ctc.usma.edu/v2/wp-content/uploads/2016/11/CTC-Sentinel_Vol9Iss1118.pdf

⁴⁸ <http://edition.cnn.com/2015/12/04/europe/belgium-paris-attacks/>

⁴⁹ <http://www.police.be/fed/fr/avis-de-recherche/recherches/suspects-connus/1203497-najim-laachraoui>

⁵⁰ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/03/>

meant to store explosives, since a perfectly dry basement was asked.⁵¹ A reconstruction of the telecommunication between all different actors learned that Laachraoui was among the ones that coordinated the November 13 Paris attacks in real time from somewhere in Brussels.⁵²⁵³ According to investigators Laachraoui outranked Abaaoud.⁵⁴ He is believed to have served as the bomb maker for the November 13 Paris attack, his DNA was also found on two of the explosives belts that were used in the Paris attacks.⁵⁵ He was educated at the ‘Institut de le Sainte Famille d’Helmet’ in Schaerbeek, after that he went on to study electro mechanics.⁵⁶ He was one of the suicide bombers that conducted the attack on the Brussels airport.⁵⁷

Mohamed Belkaïd (Aka: Samir Bouzid) (dead)

An Algerian with residence in Sweden.⁵⁸ Belgian federal prosecutors say he, travelled with key suspect Salah Abdeslam to Hungary in September.⁵⁹ On 17 November he transferred 750 euro to Hasna Aitboulahcen, cousin of Abaaoud.⁶⁰ The 35 year-old was shot dead on March 15 2016⁶¹ during anti-terrorist operation in the Brussels municipality of Vorst.⁶²

⁵¹ Ibid.

⁵² Ibid.

⁵³ <http://edition.cnn.com/2016/03/21/europe/inside-paris-terror-attack/index.html>

⁵⁴ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/03/>

⁵⁵ http://www.rtf.be/info/dossier/attaques-terroristes-a-paris/detail_un-nouvel-avis-de-recherche-lance-par-la-police-federale?id=9246825

⁵⁶ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/03/>

⁵⁷ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/mohamed-abrini-brussels-bombing-paris-attacks-france-belgium-killings-isis-islamic-state-french-a7552741.html>

⁵⁸ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/03/>

⁵⁹ <http://www.mirror.co.uk/news/world-news/two-new-paris-attack-suspects-6955187>

⁶⁰ <http://edition.cnn.com/2015/12/04/europe/belgium-paris-attacks/>

⁶¹ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/03/>

⁶² <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws.english/News/1.2607146#>

Salah Abdeslam: (Arrested)

Abdeslam, was in Paris at the time of the November 13 Paris attacks his brother Brahim was one of the suicide bombers.⁶³ He travelled twice to Budapest in September using a rental car. He was subject to a control at the Austrian-Hungarian border in a Mercedes on September 9 in the company of Mohamed Aziz Belkaid and Najim Laachraoui.⁶⁴ Paris prosecutor Francois Molins has said he may have dropped off suicide bombers at the Stade de France just outside the capital, and then made his way to a Paris neighborhood before associates picked him up and drove him to Belgium.⁶⁵ Police also believe Salah Abdeslam bought detonators in France before the attacks⁶⁶. Arrested in Brussels together with Mohamed Abrini in March 2016.⁶⁷

Mohamed Abrini: (Arrested)

A Belgian of Moroccan origin, is believed to have travelled to Syria. He was known to security services for belonging to the same cell as Abaaoud.⁶⁸ He was captured in Brussels in April or March 2016 together with Salah Abdeslam⁶⁹ over his suspected involvement in the 22 March Brussels attacks.⁷⁰ He is accused of fleeing the airport without detonating his suitcase bomb after his alleged accomplices Najim Laachraoui and Ibrahim El Bakraoui set off theirs.⁷¹ Abrini grew up in the Molenbeek area of Brussels with Salah Abdeslam, the only

⁶³ <http://www.mirror.co.uk/news/world-news/two-new-paris-attack-suspects-6955187>

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ <http://edition.cnn.com/2015/12/04/europe/belgium-paris-attacks/>

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Sitter Nikolai (2017) *Terrorismens historie: Attentat og terrorbekjempelse fra Bakunin til IS*. Oslo: Dreyer s. 221

⁶⁸ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/mohamed-abrini-brussels-bombing-paris-attacks-france-belgium-killings-isis-islamic-state-french-a7552741.html>

⁶⁹ Sitter Nikolai (2017) *Terrorismens historie: Attentat og terrorbekjempelse fra Bakunin til IS*. Oslo: Dreyer s. 221

⁷⁰ <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/mohamed-abrini-brussels-bombing-paris-attacks-france-belgium-killings-isis-islamic-state-french-a7552741.html>

⁷¹ Ibid.

survivor of the group that carried out the Paris attacks.⁷² He was seen at a petrol station north of Paris two days before the 13 November 2015 attacks in Paris, with prime suspect Mr Abdeslam, who drove one of the vehicles used in the attacks.⁷³ In April 2016 UK security services arrested four people (three men and one woman), linked to Abrini.⁷⁴ Abrini made several visits to Birmingham where they were based and communicated with them by phone. One meeting with the plotters happened four months before the attacks in Paris, November 2015.⁷⁵

Redouane S. (SNU) (Arrested)

Redouane 24 of age was detained in Lower Saxony Germany in December 2016, according to German prosecutors. He was accused of renting flats in Turkey and Greece between October 2014 and spring 2015 that were used by Islamic State group members to plan the Paris November 13 attacks.⁷⁶ The prosecutors said he knew about a meeting of cell members in Verviers, Belgium, on January 15, 2015, when Abdelhamid Abaaoud led a meeting to plan the Paris attacks of November 13 last year.⁷⁷ "Even after his return to Germany in May 2015 he was in contact with the group led by Abaaoud and showed readiness to take more orders," prosecutors said in a statement.⁷⁸

Virtual Planners

Rachid Kassim:

One of ISILs virtual planners. A 29 year old French jihadist, likely of Algerian origin based in Syria who inspires and directs attacks in Europe.⁷⁹ Travelled to

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid.

⁷⁴ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3543179/UK-terror-cell-linked-Paris-Brussels-attacks-planned-attack-crowds-gather.html>

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ <http://m.france24.com/en/20161221-germany-arrests-moroccan-suspected-links-paris-attacks-abaaoud-islamic-state>

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Ibid

⁷⁹ <https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers>

Syria in 2015, French media reported him killed in a strike in 2017.⁸⁰ Kassim maintains a heavy online presence, including a Facebook page and Telegram channel, where he regularly posts messages directed at ISIS supporters, urging them to carry out attacks against the West.⁸¹ He directly manages aspiring plotters, helping them translate their intent into action. Several links have been made between Kassim, Adel Kermiche and Abdel Malik Nabil Petitjean⁸², the terrorists who killed a priest at the St.-Étienne-du-Rouvray church in July 2016.⁸³

Abu Issa al-Amriki: (Dead)

By 2015, Amriki was one of close to a dozen cyberplanners based in Syria or Iraq who were already actively recruiting volunteers abroad.⁸⁴ The Pentagon press secretary, Peter Cook, identified him as a Sudanese citizen also known as Abu Sa'ad al-Sudani, and described him as one of the Islamic State's "external attack planners" who "actively sought to harm Western interests."⁸⁵ He was killed along with his wife on April 22, 2016.⁸⁶

Europe based Recruiters

Khalid Zerkani: (Arrested)

Zerkani (42) was convicted in summer last year as the head of a recruitment cell for the Syrian jihad.⁸⁷ Is believed to have recruited Abaaoud to go to Syria, also linked to Laachraoui.⁸⁸

⁸⁰ bfmtv.com 10/02/2017

⁸¹ <https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers>

⁸² <http://tempsreel.nouvelobs.com/societe/20160819.OBS6561/saint-etienne-du-rouvray-rachid-kassim-l-homme-qui-aurait-pilote-les-terroristes.html>

⁸³ <https://www.foreignaffairs.com/articles/2016-09-21/isis-virtual-puppeteers>

⁸⁴ https://mobile.nytimes.com/2017/02/04/world/asia/isis-messaging-app-terror-plot.html?_r=0&referer=

⁸⁵ Ibid.

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/01/>

⁸⁸ <https://emmejihad.wordpress.com/2016/03/>

